

Debatten van de provincieraadszitting

11 februari 2004

OPENBARE ZITTING

PUNT 1

MOGELIJKHEID TOT VRAAGSTELLING

VRAAG VAN DE HEER MARGINET OVER HET BEANTWOORDEN VAN EENVOUDIGE VRAGEN BINNEN EEN REDELIJKE TERMIJN (ANTWOORD UITGESTELD VORIGE ZITTING)

De heer voorzitter

De heer Marginet was reeds zo hoffelijk om in het bureau alsook in de eerste commissie te zeggen dat hij schriftelijk werd geantwoord en dat hij voldoening – daarom niet volledig inhoudelijke voldoening - heeft bekomen.

Ik dank hem daarvoor.

VRAAG VAN DE HEER HEYNDRICKX NAAR DE HOUDING VAN HET PROVINCIEBESTUUR OVER DE PROBLEMATIEK VAN MILITAIRE OEFENVLUCHTEN BOVEN ONZE PROVINCIE (VRAAG UITGESTELD VORIGE ZITTING)

De heer voorzitter

Ik meen dat het punt best nog eens zou uitgesteld worden omdat het onderzoek nog bezig is op last van de heer gouverneur.

Ik vergis mij niet?

Dan wordt het punt met de toestemming van de interpellant en van de gouverneur naar de volgende zitting uitgesteld.

VRAAG VAN DE HEER LIEBAUT OVER DE OPRICHTING VAN EEN BIJENTEELTMUSEUM BINNEN HET PROVINCIAAL GEBOUWENPATRIMONIUM

De heer Liebaut

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Mijn vraag is geïnspireerd door twee motieven.

Ten eerste is er de verklaring van professor Frans Jacobs van de Universiteit Gent die in de loop van de maand december het bericht lanceerde, voor de tweede keer, dat er een bijzonder probleem is wat het bijenbestand betreft.

Uit zijn berekeningen en uit berekeningen die ook anderen die in die sector actief zijn gemaakt hebben, blijkt dat het bijna zou gehalveerd zijn in enkele jaren tijd.

Dat heeft niet alleen te maken met een probleem van ecologie, maar ook met een economisch probleem in die zin dat die soms bijzonder vervelende beestjes zorgen voor de bestuiving in de landbouwsector. Hij waarschuwt – en terecht, denk ik – voor de eventuele economische gevolgen indien die terugloop verder zou doorgaan. Hij wijst terzelfder tijd ook op de oorzaak.

Een tweede motivatie is het feit dat dit bijenteeltmuseum virtueel bestaat.

Professor Oscar Van Laere, die verbonden was aan de Universiteit van Antwerpen en die een internationaal gewaardeerd geleerde is inzake de insectenkunde, heeft het samen met zijn vzw Vlaams Vulgarisatiecentrum voor Bijenteelt opgericht in 1998. Professor Van Laere heeft eigenlijk in de loop van heel zijn leven gewerkt aan de voorbereiding en het uitbouwen van dat museum.

Dat museum is terechtgekomen in de stad Mechelen, maar door een ongelukkige samenloop van omstandigheden heeft men daar de hele inboedel moeten opdoeken en is men, dankzij de goedgunstigheid van onze deputatie, terechtgekomen in één van de bijgebouwen van de vroegere Mercator Hogeschool. Daar staat dit museum opgeslagen in kratten. Daar wordt het bewaard in afwachting dat men opnieuw een volwaardig museum zou kunnen uitbouwen omdat:

DEBATTEN

1. de verzameling van professor Van Laere precies beantwoordt aan alle wetenschappelijke normen die moeten beantwoord worden om een volwaardig museum van die aard op te bouwen;
2. het bijzonder interessant didactisch ingericht is. De bewijzen zijn er want in Mechelen haalde dit museum ongeveer 40 000 bezoekers per jaar, vooral uit onderwijskring. Maar goed, het is een museum dat een pedagogische bedoeling heeft dat gericht is op opvoeding en informatie. Met andere woorden, het is helemaal niet verkeerd dat de onderwijsinstellingen zich daar naar richten. Maar de didactische waarde van het geheel is van zeer hoog niveau, zelfs van internationale aard;
3. de emeritus professor, samen met zijn vereniging, tot en met vandaag probeert die tentoonstelling op peil te houden door zijn internationale wetenschappelijke contacten bij te houden, verder uit te breiden.

Mijnheer de Voorzitter, het zou bijzonder zinvol zijn indien men in één van onze provinciale domeinen – Het Leen, de Huysmanhoeve, het provinciaal domein Puyenbroeck – voldoende oppervlakte beschikbaar kon stellen om het museum herop te bouwen. Men denkt minstens 700 m² nodig te hebben daarvoor. Indien men het museum zou kunnen heropbouwen, ben ik ervan overtuigd dat dit voor het domein een meerwaarde zou betekenen en dat men het aantal bezoekers dat men in Mechelen bereikt had, hier gemakkelijk in Oost-Vlaanderen ook zou kunnen behalen.

Met andere woorden, het is een sterk pleidooi en een uitdrukkelijke vraag aan de bestendige deputatie om op de vraag van professor Van Laere en mijn nederige vraag positief in te gaan.

Dank u.

De heer gedeputeerde Van Gaeveren

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Op de eerste vraag, met name de problematiek van de bijenteelt, voel ik mij geen specialist ter zake om u daar van antwoord te dienen, maar wat betreft het probleem van het museum is het een feit dat ik geruime tijd geleden werd aangesproken door professor doctor Van Laere om naar een oplossing te zoeken voor het bijenteeltmuseum binnen de grenzen van de provincie Oost-Vlaanderen.

Ik heb bij aanvang ook gezegd – want men heeft toch een vrij grote oppervlakte nodig om deze collectie goed aan het publiek ten toon te stellen – dat wij binnen onze eigen domeinen op dat ogenblik eigenlijk geen enkele mogelijkheid hadden om deze collectie onder te brengen.

Gezien de dringendheid van het dossier heb ik samen met onze 3de directie naar een oplossing gezocht om het museum tijdelijk onder te brengen, wel met dien verstande dat ik van in het begin gesteld heb dat in het kader van het dossier van de Huysmanhoeve er misschien een mogelijkheid zou kunnen komen om de collectie op een manier die zij verdient te huisvesten.

Wat betreft de Huysmanhoeve hebben wij pas in december 2003 de akte verleden waardoor het binnengedeelte eigendom is geworden van de provincie. In januari reeds zijn wij, samen met de leden van de vzw, de professor en onze diensten, ter plaatse geweest om eens te kijken naar de mogelijkheden die zich voordoen op het terrein.

Er is dus een principiële beslissing genomen voor wat betreft het geheel van de Huysmanhoeve om een inrichtingsplan te maken. Bij de opmaak van dat inrichtingsplan zal er dus zeker rekening gehouden worden met de mogelijkheid tot samenwerking met het bijenteeltmuseum en dus ook voor wat betreft de huisvesting ter plaatse.

Het inrichtingsplan zal een eerste stap zijn. Wij gaan, denk ik, in de commissie van maart ongeveer al een voorontwerp kunnen voorleggen. Ik denk dat de gebouwen die daar staan een oplossing kunnen bieden. De vzw ziet ook in dat de locatie geschikt zou zijn, temeer er in de omgeving terreinen zijn waar fruitbomen op staan. Dus ik denk dat het in het geheel zou kunnen kaderen.

Wij gaan zo snel mogelijk verder in dit dossier. Ondertussen zijn onze diensten bezig met het opmaken van het plan en gaan wij verder ook kijken naar mogelijke middelen om dit te bekostigen. Dus wij werken verder aan dit dossier en hopen op zo kort mogelijke tijd er een oplossing aan te geven.

Dank u.

VRAAG VAN DE HEER VAN HOVE NAAR DE STAND VAN ZAKEN BETREFFENDE DE AANKOOP EN RENOVATIE VAN DE TARANDUSMOLEN TE GAVERE, DEELGEMEENTE DIKKELVENNE**De heer Van Hove**

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Op het grondgebied van de gemeente Gavere, deelgemeente Dikkelvenne, bevindt zich één van de oudste stenen windmolens in Vlaanderen.

Deze stenen windmolen is van het type grondzeiler. De molen, het molenhuis en de aanpalende omgeving werden op 13 oktober 1986 beschermd als respectievelijk monument en dorpsgezicht. Deze windmolen is gelegen op het hoogste punt van de gemeente – 65 meter boven de zeespiegel – en biedt een enorm groot zicht op de geklasseerde omgeving. Vanaf deze plaats heeft men uitzicht over de Scheldevallei, de steden Oudenaarde en Gent en een prachtig vergezicht op de gemeente Zwalm en een deel van de gemeente Merelbeke.

De molen verkeert momenteel in een vervallen staat. Om verder verval van dit geklasseerd monument tegen te gaan heeft de gemeente Gavere met zijn diensten Cultuur en Toerisme een vraag gericht aan de gedeputeerden Georges De Langhe en Jean-Pierre Van Der Meiren, respectievelijk Toerisme en Cultuur, om samen stappen te ondernemen om een renovatie en een opwaardering van deze site te bewerkstelligen.

Met alle betrokkenen vonden er gesprekken plaats en er werden plaatsbezoeken geregeld. De toeristische en culturele belangen voor de gemeenten, maar vooral voor de Vlaamse Ardennen en onze provincie, werden beklemtoond en men kon aantonen dat een dringende renovatie noodzakelijk was. De mogelijkheden om deze site te ontwikkelen tot een provinciale bezienswaardigheid werden ter plaatse verduidelijkt.

De stenen molen, te herstellen in zijn oorspronkelijke staat, kan worden gebruikt als een unieke uitkijktoren die zicht biedt over de vermelde streek. Hij krijgt daardoor onder meer een educatief karakter en het molenhuis, dat nog in goede staat is, kan na aankoop worden ingericht als een horecazaak en een trefpunt.

Dit betekent een bijkomende toeristische trekpleister in onze provincie, meer bepaald in de Vlaamse Ardennen vlakbij Velzeke, vlakbij de Kaaihoeve, de steen van Boechoute en nog vele andere bezienswaardigheden.

Wetende dat de eigenaar akkoord gaat met de verkoopprijs van het schattingsverslag en bereid is zijn medewerking te verlenen, wens ik volgende vragen te stellen:

- hoever staan de onderhandelingen betreffende de aankoop van deze stenen molen?
- zal de provincie het initiatief nemen voor de aankoop van de molen en het molenhuis?
- wat zijn eigenlijk de vooruitzichten?

Dank u.

De heer gedeputeerde Van Der Meiren

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Ten gevolge van een aantal administratieve fouten, die puur en alleen aan ons liggen, staat het dossier vandaag nog niet verder. Laat ons zeggen dat we er eigenlijk in concreto nog moeten aan beginnen. Er is een vergissing gebeurd tussen de 9de directie en dienst 33, die het dossier verder moet afhandelen. Maar goed, dit in de marge.

Ten gronde, en dat is veel belangrijker, zullen wij een eerste stap moeten zetten, met name: aan Monumenten en Landschappen gaan vragen wat er binnen deze sterk vervallen, verloederde site kan gebeuren.

Reeds meer dan 20 jaar werd aangedrongen door de diensten van Monumenten en Landschappen om deze molen niet verder te laten vervallen en te laten verworden tot een krot. Ik zal straks misschien lezing geven van een citaat uit het werk van Paul Bauters aangaande deze molen.

DEBATTEN

Waarom moeten wij met Monumenten en Landschappen heel dringend contact opnemen?

Omdat wij – als de gemeente daar een uitkijktoren zou willen maken, als daar een horecazaak zou moeten kunnen worden in ondergebracht - ons moeten gaan bevragen bij Monumenten en Landschappen wat mag binnen een geklasseerde site en molen.

De eerste berichten - maar ze zijn niet formeel bevestigd - zijn weinig hoopgevend in die zin dat men met de molen alleen maar datgene mag doen waarvoor een molen dient, namelijk hem restaureren en hem opnieuw als molen laten functioneren, weze het dan zonder daar onmiddellijk economische belangen te moeten aan hechten, wat in het verleden uiteraard wel het geval was.

Wat de omgeving betreft.

Ook daar zal het niet eenvoudig zijn om een herbestemming mogelijk te maken omdat het geheel, omwille van zijn technische en architecturale kwaliteiten, was geklasseerd.

Daar mogen wij niet op vooruitlopen, maar we moeten wel weten dat dit een groot probleem kan zijn. Molens zijn een heel apart soort monumenten.

Het is vandaag gelukkig in de hele monumentenzorg zo dat men is gaan begrijpen en gaan inzien dat het restaureren van een monument op zich geen zin heeft wanneer men daar geen bestemming kan aan geven. Dan doet men het beter niet. Maar niet alle monumenten of als monument geklasseerde gebouwen lenen zich tot een herbestemming.

Ik kan me best voorstellen dat een monumentale kerk kan omgevormd worden tot een cultureel centrum. Dat is een herbestemming, maar een herbestemming die perfect binnen de architectuur en het monument als zodanig te verantwoorden is.

Bij molens ligt dat anders.

De betekenis van een molen is molen zijn. Wanneer we hier zouden gaan restaureren, zal dat allicht een restauratie moeten zijn puur en alleen als molen.

We verwijzen naar de Romanmolen die als molen is gerestaureerd. Het verschil met deze molen is natuurlijk dat hier nog elk begin van restauratie moet van start gaan. De Romanmolen was door de eigenaar als zodanig gerestaureerd terwijl deze molen gedurende 20 jaar werd verwaarloosd en wij alleen maar – trouwens, dat is de verplichting ook van de huidige eigenaar – de plicht hebben om die als molen te herstellen. Dus een paar problemen waarvan wij vooraf moeten weten wat kan, wat kan niet, wat mag en wat zal niet mogen.

Voor de rest zou het natuurlijk wel erg zijn dat met deze 18de eeuwse stenen molen niets zou gebeuren. Het zou wel zeer erg zijn dat hij nog verder verval, want het alternatief is dat degenen die er verantwoordelijkheid voor dragen nog eens 20 jaar niets doen. Dan zal er allicht ook niets meer moeten gebeuren, want er zal van een molen geen sprake meer zijn.

In die zin volg ik u natuurlijk ten volle en wij hebben daar, samen met collega De Langhe, effectief met de gemeente en de eigenaar contact over gehad.

Wij hadden al verder moeten staan vandaag, waarvoor mijn verontschuldigen. En daarvoor is het misschien wel zeer goed dat u nu deze vraag hebt gesteld, anders had ik niet geweten dat op dit moment dit dossier ergens zweefde tussen twee diensten in.

Dit is ondertussen al opgelost. De contacten tussen de diensten zijn uiteraard hersteld. De ene dienst dacht dat het bij de andere zat en de andere dat het bij de ene zat. Maar goed, dat zijn dingen die nu eenmaal kunnen gebeuren. Hier is niemand te kwader trouw.

De eerste opdracht die gegeven wordt is contact op te nemen met Monumenten en Landschappen om vandaag formeel te weten wat we mogen, wat we niet mogen, wat we kunnen en wat we niet kunnen.

Dank u.

VRAAG VAN MEVROUW DE BRANDT OVER HET SPIJBELLEN IN HET PROVINCIAAL ONDERWIJS

Mevrouw De Brandt

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Via verschillende krantenartikelen konden we vernemen dat spijbelen steeds vaker voorkomt. Het aantal spijbelaars neemt verontrustend toe in vergelijking met het schooljaar 2001-2002.

In de provincie Oost-Vlaanderen spreekt men van een stijging van 18,75 % tegenover vorig schooljaar. Uit het rapport Problematische Afwezigheden schooljaar 2002-2003 blijkt dat 0,83 % van de leerlingen regelmatig afwezig is. Dit gaat over meldingen van zodra een leerling 30 halve dagen onwettig afwezig is. Doet dit fenomeen zich ook voor in het provinciaal onderwijs?

Indien ja, is er een verschil tussen autochtone en allochtone leerlingen?

Is er ook een sterkere stijging waar te nemen tegenover vorig schooljaar?

Welke maatregelen neemt het provinciaal onderwijs om het spijbelen tegen te gaan?

Wordt het Centrum voor Leerlingenbegeleiding ingelicht over spijbelaars?

Meldt de provincie het aantal problematische afwezigheden aan het departement Onderwijs?

Recent zijn enkele websites on line gegaan, onder andere www.spijbelen.be en www.brossen.be.

Zou het niet interessant zijn dat de provincie eventueel ook zou starten met een gelijkaardige website?

Of is de provincie van plan dit aspect toe te voegen aan de provinciale website www.oost-vlaanderen.be?

Dank u.

De heer gedeputeerde Verleyen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Naar aanleiding van de vraag van mevrouw De Brandt hebben wij recent nog eens geprobeerd de nodige informatie bij elkaar te krijgen via de provinciale scholen.

Wij hebben van een viertal scholen ondertussen antwoord gekregen, maar ik denk dat het genoeg is om een degelijk en correct antwoord te geven.

De afwezigheid wordt in onze provinciale scholen overal op dezelfde wijze, met dezelfde procedure, opgevolgd en begeleid. Wij spelen daarbij zeer kort op de bal. Van bij de eerste afwezigheid wordt er onmiddellijk contact opgenomen met de ouders, hetzij telefonisch, hetzij via een afwezigheidskaart.

Wanneer er geen spontane wettiging van de afwezigheid komt, gaat er een brief naar de ouders.

Wanneer er daarop geen antwoord komt of wanneer blijkt dat er veelvuldige afwezigheid is, wordt er onmiddellijk een gesprek georganiseerd tussen de leerling, zijn klastitularis of eventueel de groene leerkracht indien die in de school aanwezig is.

Er is ook een procedure uitgeschreven voor samenwerking met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding.

Uiteraard weet u dat wij een stuk luxe in ons provinciaal onderwijs hebben, met name de Cel voor Schoolmaatschappelijk Werk die deze problematiek van zeer nabij volgt.

Wij zijn trouwens als project 'School' gekozen geweest op onze campus Gent bij het uitwerken van procedures, die later door het departement Onderwijs ter beschikking gesteld zijn van andere inrichtende machten.

Vanaf 10 halve dagen afwezigheid treedt het CLB op, die zich in verbinding stelt met de ouders en het probleem onderzoekt.

Vanaf 30 halve dagen afwezigheid spreekt men van een problematische afwezigheid en wordt dat ook gemeld aan het departement.

Bij de laatste doorlichting in Zottegem werden er voor onze school felicitaties genoteerd in het verslag juist omwille van de zeer efficiënte manier van inspelen op die problematiek.

Het is enigszins anders voor wat de Gentse campus betreft.

Bij de Gentse campus is het namelijk zo, zeker voor wat het PHTI aangaat, dat we daar een populatie van leerlingen hebben uit het Gentse, vaak beter gesitueerden, maar die toch wel een zeer grote leerachterstand hebben opgelopen. Drie tot vier jaar leerachterstand is niet uitzonderlijk, vandaar dat men daar het absentisme een stuk sterker ziet spelen.

Ik geef, Mijnheer de Voorzitter, ter objectieve voorlichting een paar cijfers:

- wat Hamme betreft hebben we qua problematische afwezigheden één op de 299;
- wat het PHTI betreft 10 op de 455, daar is het iets sterker;
- in het PTI Zottegem één op 453;
- en wat het PTI Ninove betreft één op 223.

DEBATTEN

U ziet dus, Mevrouw, dat de problematiek bij ons praktisch onbestaande is met uitzondering misschien enigszins voor wat Gent betreft.

Daar hebben wij dan ook bijzondere mogelijkheden. Onder andere is daar een time-out ingebouwd als pedagogisch middel om te remediëren aan die problematische afwezigheid.

Verder denk ik dat wij voor een stuk aan spijbelpreventie doen via onze Cel Maatschappelijk Werk en de dienst Begeleiding Onderwijs van de provincie.

Wat de website betreft.

Daar zijn we niet aan toe.

Als ik goed ben voorgelicht, komt het eerder neer op het registreren van de afwezigheden, eerder dan remediërend te gaan optreden. Vandaar dat wij dat vandaag ook niet direct als een dringende noodzaak bekijken.

Dank u.

VRAAG VAN DE HEER MARGINET BETREFFENDE EEN KLACHT OVER DE ONHYGIËNISCHE TOILETTEN EN SANITAIRE INSTALLATIES IN HET DOMEIN PUYENBROECK

De heer Marginet

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Uit de agenda van de bestendige deputatie van 27 januari, ter zitting van 29 januari, blijkt dat er een klacht is in verband met de 'onhygiënische toiletten en sanitaire installaties' in het provinciaal domein Puyenbroeck.

Ik herinner mij dat er reeds meerdere keren opmerkingen waren in dit verband.

Ik had graag enige uitleg.

Ik stel mij de vraag of dit in verband te brengen is met de derde herinspectie op het kampeerterrein door Toerisme Vlaanderen of is dit los van elkaar.

Dank u.

De heer gedeputeerde Van Gaeveren

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Er is inderdaad een individuele klacht geweest over de toiletten ingevolge het afsluiten ter bescherming van de vrieskoude. Het is zo dat er een aantal sanitaire buitenblokken voorzien zijn op het domein, maar daarin bevindt zich geen verwarming en bij vrieskoude wordt het water afgesloten door de wachtdienst. Het afsluiten van die toiletten wordt aangegeven met een bordje 'gesloten' en als alternatief blijven dan de toiletten over van het restaurantcomplex en eventueel, op verzoek, de binnentoiletten van de administratie van het bezoekerscentrum.

Waarom is die nota op de deputatie geweest?

Omdat men vraagt om bij vriesweer eventuele gebruikers door te verwijzen naar het sanitair blok van de stacaravanning.

Omdat in ons reglement staat dat die sanitaire voorzieningen enkel en uitsluitend kunnen gebruikt worden voor kampeerders heeft men dit dossier naar de deputatie gebracht met de vraag of bij uitzonderlijke omstandigheden de bezoekers gebruik zouden kunnen maken van het sanitair blok van de stacaravanning.

Veel klachten met betrekking tot sanitaire installaties zijn mij niet bekend. De toiletten worden dagelijks gereinigd door het schoonmaakpersoneel.

In verband met uw vraag over de derde herinspectie van de kampeerterreinen door Toerisme Vlaanderen kan ik u meedelen dat het enkel volgende opmerking betrof met betrekking tot het domein zelf, namelijk: het plaatsen van een verticaal handvat in het gehandicapent toilet, wat ondertussen door dienst 111 is aangepakt.

Verder waren er een aantal opmerkingen in verband met bergruimtes of opbergbakken op de verschillende percelen. Daarover zijn de kampeerders die niet in orde waren aangeschreven en aangemaand om alles binnen de 10 dagen in orde te brengen.

Dank u.

VRAAG VAN DE HEER MARGINET OVER ENKELE ASPECTEN VAN HET POLITIEONDERWIJS IN OOST-VLAANDEREN

De heer Marginet

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Geachte Collega's,
De laatste weken en maanden is er veel te doen om het opleidings- en vormingsbeleid in de politie-scholen, zeg maar het politieonderwijs. Men geeft ook in regeringskringen toe dat er de jongste jaren te veel aandacht is gegaan naar de politiehervorming en te weinig naar de opleiding van de agenten. Het vormingsbeleid zou te zeer gestuurd worden vanuit een administratieve visie.

Er loopt volgens de voorzitter van de Begeleidingscommissie voor de Lokale Politiehervorming iets fout tussen de wijze van werken van de provinciale politiescholen en de centrale dienst opleidingen. Deze laatste wordt door de eerste als bevoogdend en te bureaucratiserend ervaren.

Het Comité P is een onderzoek gestart naar de kwaliteit van de politieopleidingen. Het opleidingsproces wordt momenteel doorgelicht. De onderzoekers van het Comité P controleerden in alle provinciale politie-scholen waar studenten van de laatste cyclus zouden zijn getest.

De begeleidingscommissie wil echter niet wachten op de resultaten van dit onderzoek. De commissie wil de opleidingen herbekijken en wil meer externen bij het politieonderwijs betrekken. Nu worden nog altijd politiemannen vooral opgeleid door politiemannen. Opleiders van de federale politie zijn gedetacheerd bij de politiescholen. Deze inteelt zorgde er volgens de commissievoorzitter voor dat het politieonderwijs zich ontwikkelde in een maatschappelijk isolement. Het politieonderwijs moet de grote hervormingen die zich afspelen in het hoger onderwijs – ik verwijs naar de hervorming naar bachelor- en mastersystemen - aangrijpen. De studenten in de politiescholen zouden de mogelijkheid moeten krijgen om cursussen te volgen aan hogeschool of universiteit.

Hoe reageert de heer gouverneur op de visie van de begeleidingscommissie?

Klopt het in dit verband dat de Oost-Vlaamse politieschool betrokken partner is in de nieuwe opleiding bachelor 'maatschappelijke veiligheid' die vanaf dit jaar, dacht ik toch, ook aan de Oost-Vlaamse hogeschool zal worden gedoceerd?

Ook rond de financiering van de lokale politiescholen is nog steeds één en ander in beweging.

De voorzitter van de commissie pleit voor een systeem waarbij het federale niveau de basisopleiding betaalt en de lokale politiezones de rest, want elke zone heeft haar specifieke noden, ook qua opleiding. Hoe reageert de heer gouverneur op deze visie?

Hoe zit het met het aantal kandidaten bij de Oost-Vlaamse politieschool de voorbije jaren? Klopt het dat het fenomeen zich zou voordoen dat men zoveel mogelijk kandidaten naar Brussel lokt in de hoop dat ze daar zouden blijven werken?

Volgens sommigen komt de leefbaarheid van de erkende scholen hierdoor in het gedrang aangezien die gesubsidieerd worden per leerling. Dit zou de scholen tegenhouden om kandidaten die niet voldoen door te sturen.

De minister stelt echter dat de scholen de toelagen sowieso krijgen, ook als de aspirant niet slaagt.

Kan de heer gouverneur bij deze zaken meer toelichting geven?

Op 16 januari 2004 zouden alle betrokkenen samengeroepen zijn om het politieonderwijs te evalueren en waar nodig bij te sturen waarbij ook een aantal directeurs van politiescholen waren uitgenodigd.

Was ook de directie van de Oost-Vlaamse Politieschool hierbij betrokken?

Kan de heer gouverneur hierover verslag uitbrengen?

Dank u.

De heer gouverneur

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren,

In antwoord op de vraag van het raadslid verwijs ik in eerste instantie naar de toespraak die ik op 30 januari jongstleden in de gebouwen van de Oost-Vlaamse Politieacademie heb uitgesproken naar aanleiding van de diploma-uitreiking en waarvan het raadslid een exemplaar ontvangt en dat ook reeds gemaïld is of zal gemaïld worden aan alle raadsleden. Daarin komen uitvoerig heel wat cijfers aan bod die in essentie allemaal een antwoord zijn op de vragen van het raadslid.

DEBATTEN

Aanvullend wil ik nog het volgende antwoorden.

Ik ben het helemaal eens met de zienswijze die door professor De Ruyver, de voorzitter van de Permanente Begeleidingscommissie voor de Politieherforming, wordt weergegeven.

Wat het betrekken van meer externen bij het politieonderwijs betreft hebben de erkende politiescholen, en zeker OPAC, hier al een traditie die ontstond in de pre-Octopusperiode, in de periode dus dat wij uitsluitend instonden voor de opleiding van de gemeentepolitie.

Ik wijs hierbij op de rol van de raad van beheer waarvan ik voorzitter ben en waarin ook politiemensen, burgemeesters, een magistraat, een gedeputeerde zetelen. Wat het pedagogisch aspect betreft hebben wij reeds jarenlang een extern gericht beleid gevoerd. Zo beschikt de OPAC over een pedagogisch coördinator die een burgerdeskundige is uit het regulier onderwijs.

Tellen we al de lesgevers, dan kunnen wij naar schatting zeggen dat 30 % van de lesgevers aan de OPAC geen politiemensen zijn maar magistraten, advocaten, ambtenaren, maatschappelijke werkers, deskundige burgers, taalleraren, leden van het comité P, enz. De andere lesgevers zijn weliswaar politiemensen, maar ze zijn in de eerste plaats specialisten uit de verschillende korpsen en diensten van de federale en lokale politie. Enkel voor geweldbeheersing, lichamelijke opvoeding en sport en de oefeningen politiepraktijk uiteraard is de inbreng van voltijdse lesgevers belangrijk. Allerlei vakken zoals rechtsvakken, maatschappij gerelateerde vakken, enz. kunnen naar het inzien van de raad van beheer en van de directie door externen worden gegeven. Het zouden zelfs modules kunnen zijn die politie-aspiranten samen met de burgerstudenten aan een hogeschool kunnen volgen.

Het politieonderwijs is in de eerste plaats toch ook een beroepsopleiding met vele technische aspecten. Hiervoor doet de school best een beroep op specialisten in de betrokken materie uit de verschillende korpsen en diensten van de politie.

Ik ben nooit voorstander geweest van voltijdse lesgevers die alle vakken geven zoals dat bij de voormalige rijkswacht het geval was. En wanneer professor De Ruyver verwijst naar het Nederlandse systeem en stelt dat het politieonderwijs zich moet inschrijven in de Bama-evoluties die nu volop aan de gang zijn - U weet het, de omvorming van het hoger onderwijs naar een Bachelor-master-systeem - dan bedoelt Brice De Ruyver dat zowel op het vlak van de instroom als op het vlak van de uitstroom en op inhoudelijk vlak coherentie moet gezocht worden tussen politie-onderwijs en regulier onderwijs.

De politie zou de selectieniveaus, de opleidingsniveaus en de structuur van haar onderwijs moeten afstemmen op dat van het regulier onderwijs zodat de mensen die een opleiding bij de politie volgen over een erkend diploma in de politiekunde kunnen beschikken, bijvoorbeeld bachelor of master, waarmee ze ook buiten de politie nog terecht kunnen.

Op die manier wordt de vermaatschappelijking van het politieonderwijs bevorderd en dus ook de integratie van de politie in de samenleving. Dat past perfect in het beeld van wat sinds vele jaren nu de community policing wordt genoemd en dat mee één van de steunpijlers was van het Octopusakkoord. Ik sta volledig achter deze redenering.

De nieuwe opleiding bachelor 'maatschappelijke veiligheid' bestaat vanaf volgend jaar aan de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen in Kortrijk, maar bij mijn weten nog niet aan een hogeschool in Oost-Vlaanderen. Op uw vraag of OPAC daarbij betrokken is, dien ik dus ontkennend te antwoorden.

Wat de financiering betreft verwijs ik naar mijn toespraak, want daar staan zoveel cijfers in dat ik er u nu mee zou vervelen.

Maar wat is essentieel?

Essentieel is dat de scholen over een ruimte basisdotatie zouden moeten beschikken die dan kan worden aangevuld met een variabele subsidie op basis van de prestaties.

De scholen ontvangen subsidies voor iedere maand die de aspirant-politieman of -vrouw in de school doorbrengt. De subsidie gaat dus deels verloren wanneer de school een aspirant voortijdig afwijst, doch niet wanneer de aspirant niet slaagt na zijn volledige opleiding.

Toch enkele cijfers.

In 2002 waren er 120 kandidaten voor de basisopleiding van inspecteur en in 2003 waren er 160. Voor 2004 – en daar ziet u direct het probleem – zouden slechts 80 aspiranten aan OPAC worden toegewezen. De reden hiervoor ligt in de betrachting van de federale politie om meer kandidaten aan de politieschool van het Brussels Gewest of van Vlaams-Brabant te laten inschrijven.

Ik heb er bij de minister van Binnenlandse Zaken zeer, zeer sterk op aangedrongen om een hoger aantal aspiranten toegewezen te krijgen, zeker in afwachting dat men geen wijziging brengt aan het huidige subsidiesysteem. Ik reken er op dat het ook zal gebeuren.

Ten slotte wat betreft het laatste deel van de vraag van het raadslid.

Op de vergadering van de begeleidingscommissie van 16 januari was OPAC inderdaad vertegenwoordigd door de voortreffelijke directeur Patrick Van Parys die instaat voor een voortreffelijke vorming aan OPAC. Hij heeft mede namens zijn collega-directeurs van de andere Vlaamse politiescholen het standpunt van de scholen in verband met de subsidiëring kunnen uiteenzetten. Het is nu nog niet bekend welke voorstellen de begeleidingscommissie in dat verband zal formuleren. De uiteindelijke beslissing ligt bij de minister van Binnenlandse Zaken, maar u hebt gehoord welk standpunt wij daarbij verdedigd hebben.

Dank u.

VRAAG VAN DE HEER VEYS OVER DE OOST-VLAAMSE GENODIGDEN OP DE GARDEN PARTY OP HET KONINKLIJK PALEIS OP 20 JULI 2003 (CFR. FESTIVITEITEN 10–JARIG KONINGSCHAP ALBERT II)

De heer Veys

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Op 20 juli 2003 werden in het kader van de festiviteiten rond het 10-jarig koningschap van Albert II in totaal 880 burgers, 80 uit elke provincie en uit Brussel, uitgenodigd op het Koninklijk Paleis voor een zogenaamde 'Garden Party' of tuinfeest. Daarnaast waren er naar verluidt een duizendtal officiële genodigden.

Onder de titel 'Dit is Belgisch' vond dit tuinfeest plaats. Er was een concert, er was gelegenheid om de koninklijke serres en tuin te bezoeken, er was zelfs een walking dinner of een lopend buffet verbonden met telkens een provinciaal standje waar de regionale specialiteiten konden geproefd worden van in totaal de 10 provincies. Zo was er een evenement met het aansnijden van de taart door een 16-tal 10-jarigen. Er was zelfs een geschenk namens de federale regering voor de koning, zijnde een royale koe.

Enig minpunt was dat de koning blijkbaar iets te lang aan de stand van de Hasseltse jenever was blijven staan en daardoor niet aan de stand van de provincies Antwerpen en Limburg geraakte, dixiet de kranten van die periode.

In antwoord op een schriftelijke vraag van senator Frank Vanhecke, laat eerste minister Guy Verhofstadt weten dat de selectie van de burgers gebeurde via de provinciale overheden en dat deze volledig vrij konden beslissen over de uitnodigingen die op hun niveau werden verstuurd.

Ik had dan ook graag vernomen, gelet op het exclusief karakter van dit tuinfeest:

- op welke basis de selectie gebeurde?
- wie deze selectie doorvoerde?
- welke criteria daarbij werden gebruikt?
- of het Hof inspraak kreeg bij de uitnodiging van de genodigden?
- of het Hof zijn veto kon stellen tegen bepaalde genodigden en of dit is gebeurd? En zo ja, is dit effectief gebeurd?
- of de genodigden van de groep van de provincie Oost-Vlaanderen door de Staatsveiligheid of door enige andere instantie werden onderworpen aan een screening of een onderzoek op hun politieke of maatschappelijke overtuiging, of op enig ander criterium?

Dank u.

De heer gouverneur

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren,

Het is niet de eerste keer dat de regering aan de gouverneurs vraagt om een selectie te maken uit de Oost-Vlaamse bevolking, en voor de andere gouverneurs uiteraard uit de bevolking van hun provincies, voor één of andere plechtigheid waarbij een delegatie van het hele volk op het paleis wordt uitgenodigd. Zo was dat ook voor de feestelijkheden rond het 10-jarig koningschap van Albert II op 20 juli.

DEBATTEN

De minister van Binnenlandse Zaken gaf aan de 10 provinciegouverneurs en de gouverneur van Brussel-hoofdstad opdracht elk 80 personen aan te duiden waaronder een 10-jarig kind. Ik verwijs hiervoor naar de persnota die toen verspreid werd en die elk raadslid ook heeft gekregen, maar ik zal er de essentie nog eens van samenvatten.

Wij hebben een selectie gemaakt op twee criteria:

- zelf geboren zijn op 9 augustus;
- op één of andere wijze, met een tekening of schriftelijk, een bijzonder verhaal geven rond 9 augustus 1993, de datum van de eedaflegging.

Op basis van de groep, die niet zeer talrijk is, van burgers die daaraan beantwoordden, heeft onze 4de directie zelf een groepje gevormd die daar het beste verhaal heeft uitgepikt. Op die manier hebben we onze selectie gemaakt zonder enig protest of klacht van een andere burger en tot grote vreugde van degenen die geselecteerd waren.

Het hof heeft geen inspraak bij de uitnodiging. Het hof heeft ook tot hiertoe nog nooit een veto uitgesproken tegen één van onze geselecteerden. Het is mij niet bekend dat een screening werd uitgevoerd. Dank u.

VRAAG VAN DE HEER LAMPAERT NAAR EEN STAND VAN ZAKEN BETREFFENDE DE REALISATIE VAN DE BOSSEN-GORDEL IN HET MEETJESLAND

De heer Lampaert

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

In het Meetjesland is reeds vele jaren een Streekplatform werkzaam. Dit Streekplatform heeft enkele jaren terug een overeenkomst getekend met het Vlaamse Gewest, afdeling Bos en Groen en de provincie voor het maken van een studie naar bosuitbreiding en de maatschappelijke haalbaarheid daarvan.

Reeds verschillende jaren immers is een werkgroep binnen het Streekplatform Meetjesland actief met de bedoeling om na te gaan onder welke voorwaarden men zou kunnen komen tot een betere samenhang tussen de bosgebieden in de gordel van Eeklo, Lembeke, Het Leen, het Keigat, het Drongengoed en Burkel.

Het is trouwens één van de essentiële elementen van het Streekcharter dat opgesteld geweest is en waarin men ook reeds zegt dat op lange termijn op basis van vrijwilligheid en met marktconforme vergoedingen voor de betrokken landbouwers er moet gestreefd worden om aan bosuitbreiding te doen.

Mijn eerste vraag daaromtrent is nu eens precies te weten, als men spreekt over marktconforme vergoedingen, of daar zowel de eigenaars als de partners mee bedoeld worden?

In landbouwmiddens gaan er heel wat stemmen op van gebruikers die weinig of geen inspraak zouden hebben bij het aankopen, bij het verkopen van gronden voor bosuitbreiding. En eigenlijk zijn de gebruikers toch wel essentieel in dit verhaal. Het al of niet hebben van gronden trouwens, ook in de verre toekomst, is van essentieel belang voor het voortbestaan van een landbouwbedrijf.

Het Streekplatform was volgens mij vrij duidelijk: men wou overleg. Men wou op basis van vrijwilligheid komen naar een bosuitbreiding, maar overleg moest er zijn.

Men schreef ook dat men de ontwikkelingskansen van de landbouw niet kon beperken en dat men ook aan de landbouw rechtszekerheid zou geven.

Ondertussen is die studie klaar en verscheen in een nummer van juli/augustus/september van vorig jaar. Het is een heel interessant artikel als resultaat van de studie, maar het is op bepaalde plaatsen toch wel beangstigend.

Men heeft het in die studie voornamelijk over de belangrijke bosgordel Eeklo-Ursel-Knesselare. Men schrijft: 'Het Meetjesland heeft slechts 5 % bos en dat is te weinig.'

Ik zal de eerste zijn om mij gelukkig te prijzen dat er bossen zijn en ik houd ook heel veel van bossen. Ik heb trouwens lange tijd een studie gedaan rond milieu en rond bosuitbreiding. Maar ik denk wel dat men niet overal bossen kan gaan creëren. Ik ben heel gelukkig dat er in 85 % van bepaalde streken van Latijns-Amerika alleen bos is. Ik vind het ook heel normaal dat er in Wallonië meer bossen zijn dan in Vlaanderen, zoals ik het ook normaal vind dat er in Vlaanderen meer bossen zijn dan in Noord-Nederland.

Natuurlijk heb ik direct een probleem met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. U zult mij misschien willen verwijzen naar de besprekingen die moeten gebeuren op het niveau van het Vlaams parlement. Indien ik in het Vlaams parlement zou zetelen, zou ik een herziening vragen van deze visie. En misschien moet ik mij hier vandaag richten naar al mijn collega's die straks dit halfroond zullen verlaten om een zitje in te nemen in Brussel.

In het Meetjesland werden 11 kerngebieden uitgekozen. Men begon op basis van 2 500 hectare. Men heeft dan een studie gemaakt naar 1 000 hectare, waar men dacht dat er weinig weerstand zou komen. Uiteindelijk heeft men 400 hectare effectief te bebossen gebieden overgehouden. Belangrijk in deze studie is de zone Het Leen-Keigat. De studie schrijft daarover heel duidelijk dat alhoewel het daar zeer wenselijk is om aan bosuitbreiding te doen het eigenlijk weinig haalbaar is. Mijn vraag is: houdt men vast aan deze stelling? Is het wel zo?

Men spreekt in de studie ook over de fameuze ecologische stapstenen en corridors. Daar zou maar een beperkte bosuitbreiding mogelijk zijn. Men zou daar opteren voor de verbetering en de uitbreiding van de kleine landschapselementen.

Eerlijk gezegd: ik weet niet wat men precies bedoelt met die ecologische stapstenen.

Is het zo, zoals men in bepaalde middens zegt, dat men nu reeds spreekt over tweemaal 16 hectaren landbouwgrond die opnieuw zou moeten opgeofferd worden?

Ik hoop dat de gedeputeerde mij over deze materie zal willen inlichten.

Dank u.

De heer gedeputeerde De Langhe

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
De collega stelt inderdaad een paar concrete vragen.

De situering van de studie Bosuitbreiding Meetjesland werd afgerond in 2003. Die studie werd uitgevoerd in opdracht van de afdeling Bos en Groen van de Vlaamse Gemeenschap in samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen en het streekplatform Meetjesland.

Het eindresultaat ervan is de afbakening van de gebieden die in aanmerking kunnen komen voor bosuitbreiding. Er werd prioritair gesteld dat het realiseren vooral bedoeld was naar grote entiteiten, namelijk minimum 50 hectare oppervlakte, het bestaand bos inbegrepen uiteraard.

Zowel ecologisch als recreatief gezien is de structuurversterking van deze bestaande boskernen ook het meest relevant.

De voorstellen voor bosuitbreiding situeren zich in hoofdzaak dan ook in de bestaande boszones, namelijk: de Lembeekse bossen, de omgeving van Het Leen te Eeklo, het Drongengoed, Burkel te Maldegem, de Markettebossen in Aalter en het Hooggoed ook te Aalter.

De resultaten van de studie zullen door het Streekplatform Meetjesland gebruikt worden om haar lange-termijnvisie op bosuitbreiding in het Meetjesland verder uit te werken.

De provincie ondersteunt deze gebiedsgerichte aanpak en zal de resultaten gebruiken in haar eigen ruimtelijk beleid, namelijk waarvoor ze door de Vlaamse Gemeenschap zijn opgedragen. Dat is de invulling van de natuurverbingsgebieden en ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang.

Wat dan de inspraak van de pachters bij aankoop van gebieden betreft.

Sedert de beëindiging van de studie werden er nog geen grote aankoopdossiers opgestart. Doch in geval van opstart van aankoopdossiers maakt de afdeling Bos en Groen er steeds een groter punt van om met de gebruikers van de gronden zelf te onderhandelen. Dit is één van de peilers van hun aankoopbeleid.

DEBATTEN

Wat betreft de betekenis van de stapsteengebieden – gebied tussen Keigatbossen en Het Leen. In de studie werden de stapsteengebieden geselecteerd, maar in deze gebieden is bosuitbreiding om ecologische, recreatieve en/of landschappelijke redenen zeer wenselijk. Aan de andere kant is in deze gebieden geen massieve bosuitbreiding mogelijk aangezien er andere ruimteclaims rusten op deze zone. En juist daarom zal het in die gebieden de bedoeling zijn kleinere ecologische stapstenen, zoals kleine veldbosjes, en corridors, zoals bomenrijen, houtkanten, stroken langs waterlopen, te realiseren waardoor een natuurlijke verbinding tussen de bestaande historische boskernen zullen tot stand kunnen komen.

In de studie werden ook twee gebieden geselecteerd:

- het stapsteengebied Koude Keuken tussen het Scheutbos, Bellebargiebos en Het Leen;
  - het stapsteengebied te Oostwinkel als verbinding tussen de Keigatbossen, Drongengoed en Het Leen.
- Voor deze gebieden worden in de studie voorstellen gedaan naar inrichting.

Voor wat het tweede gebied betreft wordt voorgesteld om de drie waterlopen – de Diepenbeek, de Vijverloop en de Wagemakersbeek – die het gebied doorkruisen een aangepast beheer door te voeren. Hierbij wordt gedacht aan een ecologisch oeverbeheer met aandacht voor de aanleg en het herstel van houtkanten, bomenrijen en natuurlijke vegetatiezones. Er is hierbij geen sprake van oppervlakte doelstellingen zoals dit wel het geval is in de kerngebieden. Bij de concrete invulling van deze gebieden zal nog sterker de nadruk liggen op vrijwilligheid en sensibilisering.

Zullen er verdere stappen worden ondernomen?

Om er op toe te kunnen zien dat verdere aankoopdossiers verlopen volgens de voorwaarden van waaruit de studie werd opgezet, zijnde lange termijn, vrijwilligheid, marktconforme vergoedingen zal er vanuit de provincie gevraagd worden aan de afdeling Bos en Groen om periodiek informatie uit te wisselen over concrete aankoopdossiers.

Tot daar mijn antwoord.

Dank u.

PUNT 2

MOTIE, INGEDIEND DOOR DE HEER LIEBAUT NAMENS DE VLD-, CD&V- EN SP.A-FRACTIE, OVER DE VERKEERS-PROBLEMATIEK TER HOOGTE VAN DE BRUG VAN TEMSE

De heer Liebaut

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Ik vraag uw aandacht voor een reëel probleem. Ik geef toe dat het een probleem van regionale aard is, maar aangezien wij het streekbestuur bij uitstek zijn kunnen wij ons rustig buigen over problemen die louter regionaal zijn. Binnen het Waasland wordt de problematiek van de brug van Temse in elk geval bijzonder scherp gevoeld. De dagelijkse files op de N16 en in de nabijheid van de brug zijn indrukwekkend. Ze zijn een hinder voor honderden, zelfs duizenden mensen per dag. Voorzitter, als men een totaaloverzicht maakt van dergelijke of gelijkaardige problemen binnen onze provincie, dan kan niet ontkend worden dat ter hoogte van de Linkeroever aan de Kennedytunnel en dat de problematiek rond de brug van Temse toch wel toppers zijn in de lijst van verkeersproblemen die zich stellen.

Ik voel me bij het indienen van deze motie, waarvan de tekst aan alle collega's werd bezorgd, zij het dan vandaag in een licht gewijzigde versie ten opzichte van de tekst van de eerste motie, gesterkt door drie zaken:

- ten eerste, door het standpunt dat het samenwerkingsverband van de gemeenten van het Land van Waas, de vroegere Intercommunale, terzake heeft ingenomen.
- ten tweede, door wat de Kamer van Handel en Nijverheid in dat verband gesteld heeft.
- ten derde, door het vervoersplan van de regionale bedrijventerreinen van Temse en Sint-Niklaas langs de E17, een studie voorgesteld door het provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Deze studie werd in opdracht van het eigen provinciebestuur, mede onder begeleiding van een stuurgroep, uitgevoerd. Eén van de conclusies is dat de brug van Temse zoals ze er vandaag bij ligt, een knelpunt is in het totaalprobleem dat zich stelt voor en achter die brug binnen de regio's Waasland en Klein-Brabant.

Maar, Voorzitter, er is een vierde argument, namelijk de streefbeeldstudie N16 die tot en met vandaag niet afgewerkt is. Er is reeds een gedeelte beschikbaar waarin eveneens gesteld wordt dat wanneer men de N16 zou omturnen naar een weg van categorie I, de problemen rond die brug alleen maar zullen toenemen. Dit is één van de conclusies van die voorlopige streefbeeldstudie.

Met andere woorden, Voorzitter, er zijn toch vier ernstige bronnen waarop ik mij steun om deze motie naar voor te brengen. Bronnen die spreken uit de ervaring van de mensen op het terrein. Er is de reactie, die iedereen kent, van een deel van het Waasland rond deze problematiek. Maar ik veronderstel dus dat er voldoende gronden zijn om hier inderdaad vandaag dit voorstel voor te leggen. In de tekst heb ik de nadruk gelegd op het probleem en niet op de oplossing. Waarom? Ik vind niet dat het aan de schrijver van deze tekst toekomt, noch aan deze raad om hic et nunc vast te stellen hoe het probleem zou moeten aangepakt worden. Ik beseef maar al te goed dat het niet alleen gaat om die brug, maar dat het moet gezien worden in het kader van een geheel van problemen die zich stellen ter hoogte van de N16 en de omgeving ervan.

Dit is een pleidooi opdat de Vlaamse regering, op vraag van deze provincieraad, een studie zou maken en de middelen zou uittrekken opdat er een verdere studie zou opgezet worden rond deze problematiek zodat er definitieve oplossingen komen. Met andere woorden, Voorzitter, een dubbel doel: De Vlaamse regering aanporren het probleem ten gronde door te lichten, oplossingen te suggereren en dan uiteraard zo snel mogelijk die oplossingen ook tot uitvoering te brengen.

Ik wil eraan herinneren, Voorzitter, dat dit probleem al 15 jaar aansleept. Dat is nog niet zo lang als de splitsing van de provincie Brabant, dat weet ik ook, maar 15 jaar is toch wel lang. Ze mogen in Brussel het Waasland en dus Oost-Vlaanderen niet vergeten. Het probleem moet aangepakt en opgelost worden en het is aan deze raad, als streekbestuur om bij de hogere overheid aan te dringen op een oplossing. Dank u, voor uw aandacht.

De heer voorzitter

Dank u zeer, Mijnheer de fractieleider,
De motie is ondertekend door de drie fractievoorzitters van de meerderheidspartijen, Hilaire Liebaut, Johan Beke en Marc Lootens. Ze is ter kennis van de raadsleden. Ik luister naar de reacties.

De heer Maes

Voorzitter,
Ik heb een vraag en een suggestie bij deze motie. De vraag is gedeeltelijk opgelost door mijnheer Liebaut, namelijk dat het probleem globaal moet bekeken worden. Want ik vrees inderdaad een beetje dat als men enkel de brug zou ontdebelen, wat toch dikwijls wel eens de absolute vraag is, dat dan een aantal problemen van capaciteit en veiligheid zullen verschuiven naar de vele verkeerslichten die langs deze weg staan, en dit zijn meestal niet de veiligste oplossingen.

Maar ik heb ook een suggestie en ik zou willen vragen of vanuit deze raad de vraag niet kan uitgaan naar een tijdelijke oplossing op korte termijn. Ik ken een beetje de structuur van die brug. Ik fiets daar wel eens over. Langs de ene buitenkant van de brug is er voldoende plaats voor fietsers en voetgangers en langs de binnenkant, waar de rijweg is, bevindt zich tweemaal een strook van één tot anderhalve meter aan de zijanten. Ik heb me al dikwijls afgevraagd waarom, aangezien het probleem van die brug eigenlijk vooral een probleem van mobiliteit is, van pendelen van en naar Brussel.

DEBATTEN

Die brug heeft de grootste capaciteitsproblemen 's morgens richting Brussel tussen 7 en 9 en 's avonds tussen 4 en 6 komt dat uit de andere richting. Indien men er in zou slagen om daar een derde rijvak bij te creëren - weliswaar een versmald rijvak, zoals men in Duitsland al langer toepast op bepaalde knelpunten en zoals men dit nu ook met de werken bij de E17 heeft toegepast – en dit rijvak alternerend zou inschakelen in het verkeer naar Brussel, namelijk over het water, richting provincie Antwerpen ... en terugkomen. Dat is zeker geen definitieve oplossing, maar het zou het probleem op korte tijd kunnen oplossen met beperkte kosten, denk ik. Ik ben ook geen techniker. Het kan zijn dat het gewoon niet mogelijk is. Dan moet er misschien naar een aantal randvoorwaarden gestreefd worden, bijvoorbeeld de snelheid die periode nog een klein beetje terugbrengen, nu is dat 60, dit misschien naar 50 terugbrengen, maar dat men de verkeersstroom haalt.

Ik zou heel graag hebben, of het nu vanuit de deputatie is of van u uit als voorzitter, dat deze suggestie ook eens vertrekt richting Vlaamse Gemeenschap.

Dank u.

De heer Hertog

Voorzitter,

De motie spreekt van verkeersproblemen en ellenlange files. Laat er geen twijfel over bestaan, er zijn verkeersproblemen op de N16 en er waren tot voor kort ook zeer lange files. Tot voor kort, want door wegenwerken aan de N16 in Bornem, aan de overkant van de Scheldebrug in de provincie Antwerpen, moest al het verkeer gedurende maanden over twee rijstroken in plaats van vier. Dit heeft heel wat problemen opgeleverd. Die wegenwerken zijn nu achter de rug en wie net zoals ik enkele keren per week tijdens de spits via Temse, de Temsebrug, naar Brussel rijdt, merkt dat de files zo goed als opgelost zijn. Ik bedoel, er is nog wel vertraagd verkeer op de drukste momenten, maar er zijn geen files meer. Het was dus blijkbaar niet de brug zelf die de grootste hinder veroorzaakte, maar wel de wegenwerken.

Een ander probleem ter hoogte van Temse, wat zeker niet mag geminimaliseerd worden - er is ook al naar verwezen dat het vaak niet zozeer met de brug maar met de N16 te maken heeft - is omdat er op het grondgebied van Temse op een afstand van een paar honderd meter vier op- en afritten gesitueerd zijn, waardoor minder galante chauffeurs die het ritsprincipe niet echt toepassen, vaak voor een opstoppings- en een harmonica-effect zorgen. Maar opnieuw, dit is ook niet echt het probleem van de Scheldebrug op zich.

De motie wekt echter de indruk dat de problemen vooral door de Scheldebrug ontstaan, wat volgens mij en ook anderen niet klopt. Navraag over de verkeersproblemen bij de buurtbewoners, zoals het gisteren trouwens nog door de Gazet van Antwerpen is gebeurd, leert dat de mensen vooral klagen over geluidsoverlast. Daar moet dus ook over nagedacht worden bij wegenwerken: dat er geluidspanelen of dergelijke geplaatst worden op de N16. Maar de buurtbewoners spreken dus niet over filehinder als belangrijkste probleem, ze spreken over geluidsoverlast. Ik vrees dat een ontubbeling - want als men die brug echt aanpakt, dan spreekt men over een ontubbeling - het verkeer alleen maar zal doen toenemen. Hetgeen bijna altijd gebeurt wanneer men de verkeerscapaciteit optrekt. Een ontubbeling van die brug zal dus leiden tot meer verkeer en nog meer geluidshinder voor deze mensen.

Conclusie van heel het verhaal - en ook hetgeen collega Liebaut en collega Maes al gezegd hebben - is dat het volgens mij te eenzijdig is om naar de Scheldebrug te wijzen als de oorzaak van alle problemen. Er zijn ook andere problemen, bijvoorbeeld: wegenwerken, te veel op- en afritten en te weinig openbaar vervoer.

Studies hebben ook al uitgewezen dat de grote problemen niet zozeer door het verkeer naar Brussel worden veroorzaakt, maar dat de grote massa van het verkeer zich afspeelt tussen de bedrijventerreinen. Tussen TTS aan de ene kant van de Schelde en de bedrijventerreinen in Bornem-Puurs aan de andere kant. Ik denk dus dat er aan heel veel creatieve oplossingen moet gewerkt worden om tot een oplossing te komen. Enkel en alleen over de ontubbeling van de Scheldebrug of enkel en alleen over de Scheldebrug als het grote probleem spreken, lijkt mij niet correct.

Ik zou dan ook vragen om deze problematiek in de commissie te brengen en hier niet met een aantal voorstellen tot oplossing af te komen, maar dat we zo snel mogelijk een aantal specialisten terzake uitnodigen op de commissie. Van mij mag dat de komende weken al gebeuren. Echte verkeers-specialisten die de situatie kennen en die tot een aantal voorstellen zouden kunnen leiden.
Dank u.

De heer Stevenheydens

Voorzitter,

Ik vond deze motie in eerste instantie wel een zinvol initiatief, maar ik maak nu de conclusie, na de voorgaande drie sprekers, dat dit een motie is van de drie fractieleiders, maar blijkbaar niet van de drie fracties, want ik hoor hier verschillende geluiden.

Ik vind de laatste tussenkomst van raadslid Hertog toch wel zeer interessant. Hij zei: "We zitten hier met een punt op de agenda, maar het zou toch interessant zijn om daar in de commissie eens dieper op in te gaan en de zaak eens te bestuderen". Ik vind het een goed initiatief, maar ik heb ook naar fractieleider Liebaut geluisterd. Hij zei: "Het sleept al 15 jaar aan, de zaak is al 15 jaar bestudeerd". En hij eindigt met opnieuw studiewerk te laten maken.

Ik heb in de archieven van het Vlaams parlement gezocht wat er hierover de laatste twee jaar gezegd is. Ik heb een debat gevonden van 8 oktober 2002 waarin voormalig minister Stevaert zegt dat er zich een streefbeeldstudie in een eindfase bevindt. Deze zou in het voorjaar van 2003 voorgesteld worden. We zijn nu het voorjaar van 2004. Blijkbaar is die studie nog altijd niet afgerond. Mocht dit wel zo zijn, zou het inderdaad interessant zijn om deze eens te bekijken.

Ik heb een tweede opmerking. Fractie leider Liebaut zegt: "We doen hier geen voorstellen". Maar ik weet wel ... - en hij mag mij straks verbeteren als ik fout ben - ... dat de CD&V als partij ,vorig jaar op de brug van Temse een manifestatie heeft gehouden om die ontubbeling van de brug te bepleiten. Wat volgens mijn kennis van zaken toch wel een goede oplossing zou zijn. Ook Vlaams parlements lid Ludwig Caluwé, die niet van het Waasland is, maar de zaak toch blijkbaar goed kent, staat al verschillende jaren achter dit voorstel. Ik zou dus vragen om toch klare wijn te schenken als u een motie overmaakt. Stel ze liever nog een maand uit en maak een goede motie over aan de overheid, want deze is te vaag. Als men ergens de oplossingen al kent, lijkt het mij te voorzichtig om nu een motie naar voor te schuiven waarin helemaal geen oplossingen worden aangereikt en die de Vlaamse Regering volgens mij gemakkelijk opzij kan leggen.

Een ander probleem is het tijds kader. Vlaams parlements lid van de CD&V, Ludwig Caluwé, heeft daar in 2002 al op een juiste manier naar verwezen. In Antwerpen zijn er werken aan de Singel en het zou verstandig zijn indien men in Temse al op voorhand een oplossing heeft omdat de brug van Temse in de toekomst meer verkeer zal te verwerken krijgen. Het lijkt me toch wel belangrijk als er een motie wordt overgemaakt aan de Vlaamse Regering, dat men concretiseert wat men nu in de motie als 'bij voorrang' omschrijft. Wat wil men? Wil men dat er zowel in Temse als in Antwerpen tegelijkertijd wordt gewerkt? Dan zit men met een hemelsgroot probleem, namelijk file. Wil men een oplossing voor Temse? Dan denk ik dat die oplossing er eerst moet komen voordat men in Antwerpen met de werken begint. Dit lijkt mij het meest logische, maar ik vermoed dat we er vandaag niet zullen uitraken.

Ik zou eigenlijk willen verwijzen naar de vorige spreker: Stel deze motie misschien best nog eventjes uit. Laat ons de zaken in de commissie bespreken en volgende maand een goede motie aan de raad voorleggen. Dank u.

DEBATTEN

De heer De Cuyper

Mijnheer de Voorzitter,

Ik sluit mij volledig aan bij de vorige spreker. Ik kan enkel zeggen dat de meerderheidspartijen hier zeer slordig te werk gaan. Ze stellen ons geduld op de proef. Ik stel voor dat ze eerst hun violen eens goed stemmen. Problemen aanpakken met studies zonder oplossingen te suggereren ... Ik ken het probleem niet zoals enkele sprekers die in de regio wonen, maar dit is geen haalbare kaart. Dit is de typische manier waarop de grote partijen in Vlaanderen 'oplossingen' creëren en hier in dit forum zijn we hetzelfde aan het doen. Ik dank u.

De heer voorzitter

Rustig, Mijnheer De Cuyper.

Gelach

De heer Beke

Voorzitter,

Ik zou hetzelfde willen zeggen aan de collega's De Cuyper en zeker aan Stevenheydens: "Jaag u niet op, wees gerust, wees rustig en zoek geen problemen waar er geen zijn".

Deze motie wordt namelijk gedragen door de drie fracties. Daar is geen discussie over. Maar het belet niet dat collega's die de zaken wat willen nuanceren en wat beter van stof willen voorzien, dit kunnen. In een motie kan je ook niet meteen alles brengen. Dat is ook niet de bedoeling. Wat mijn fractie betreft heeft collega Maes een aantal zinvolle vragen en suggesties gedaan, maar dat neemt niet weg dat hier in de motie duidelijk staat wat ze is. Wees gerust en lees ze goed. Er wordt gezegd dat de brug één van de knelpunten is, niet dat ze hét knelpunt is. Het is aan de wijsheid van de Vlaamse Raad en de commissie om het probleem te onderzoeken, maar ik denk dat het goed is dat wij het probleem signaleren.

Ik zou voorstellen, Voorzitter, wat ons betreft in elk geval, dat wij die motie stemmen. Wij vragen ook dat ze dan gecommisioneerd wordt.

Dank u.

De heer voorzitter

Ik geef ter overweging dat we de motie zouden kunnen laten stemmen. We kunnen er de bedenkingen, die behatenswaardig zijn, bijvoegen van de collega's Maes, Hertog en gebeurlijk anderen - als ze per brief komen - als weerslag van het debat. Dat we de zaak hoe dan ook doorsturen naar Brussel en tegelijk nog eens het geheel op de voet volgen in de commissie.

Het is maar een bedenking van de voorzitter om te trachten het debat wat te sturen.

De indiener van de motie, mijnheer Liebaut heeft het laatste woord in het debat.

De heer Liebaut

Voorzitter,

Ik kan mij perfect vinden in het voorstel dat hij doet, in die zin dat de motie aanvaard wordt door deze raad, maar dat er nadien in de commissie verder aandacht aan besteed wordt. Wie ben ik om daar een woord over te zeggen?

Alleen verwondert het mij toch een beetje wat Peter Hertog gezegd heeft, namens zichzelf neem ik aan. Dat gaat lijnrecht in tegen datgene wat het Waasland nu al 15 jaar zegt en wat al 15 jaar wordt aangeklaagd. De Intercommunale Waasland, die uiteraard pluralistisch samengesteld is, verdedigt deze stelling reeds jaren. Dit is een probleem, dat men uiteraard niet alleen op zich ziet. De toestand eromheen verscherpt alleen het probleem, maar wat mijnheer Hertog heeft naar voor gebracht gaat in feite in:

- tegen de feiten,
- tegen datgene wat tot nu toe uni sono door het Waasland gezongen is.

Voorzitter, ik heb dus niet gezegd dat het probleem enkel te maken heeft met de brug. Ik heb gezegd dat het ook te maken heeft met de N16 en talrijke omgevingsfactoren. Indien men het probleem wil bestuderen, zal men niet alleen de problematiek van die brug moeten aanpakken, maar men zal ook andere factoren moeten laten doorlichten.

Voorzitter, ik heb dus niet gepleit voor het ontdebellen van die brug, dat staat ook niet in de tekst. Men moet mij dat niet in de schoenen schuiven. Ik heb daar niet voor gepleit. Waarom? Omdat dit één van de oplossingen zou kunnen zijn. Voorwaardelijke wijs. Het is aan de gespecialiseerde diensten van de Vlaamse regering en de Vlaamse Gemeenschap om daar inderdaad verder werk van te maken. Maar ontkennen dat er een probleem is ... dat lijkt mij toch nogal ...

Wat de studie betreft, Voorzitter, de collega zegt daarnet: "Er wordt aangedrongen op een studie". Nee, ik heb verwezen naar een bestaande studie, maar deze is onvolledig. Misschien druk ik mij onvolledig uit, Collega, en hebt u mij dus onvolledig verstaan. In elk geval, de studie is niet af. Ze zou reeds moeten afgewerkt zijn.

In het gedeelte dat reeds voorradig is, staat uitdrukkelijk dat de brug een knelpunt is. Er is bovendien de vaststelling dat wanneer men de N16 omtrent naar een andere categorie van wegenis binnen het structuurplan Vlaanderen, de problematiek in de toekomst alleen nog maar zal toenemen, onafgezien van de werken die op dit moment in Antwerpen gestart zijn en die uiteraard in de wijde omgeving voor veel problemen zullen zorgen.

Voorzitter, dat de commissie zich daarover achteraf beraadt, voor mij niet gelaten, in alle duidelijkheid, maar ik acht het niet het werk van de provincieraad, noch van de commissie om uit te maken hoe men technisch dit ingewikkelde probleem moet aanpakken. Ik stel dus voor, Voorzitter, om de motie te stemmen. Dank u.

De heer voorzitter

Dank u. Mijnheer de gedeputeerde Verleyen zal het verlossende woord spreken.

De heer gedeputeerde Verleyen

Voorzitter, Mijnheer de Gouverneur, Collega's, Ik denk dat het voorstel van de voorzitter allicht het meest aangewezen is. Ik stel dus voor de motie als dusdanig te stemmen, maar ze eventueel bij te sturen nadat ze in commissie behandeld is. Ik denk met enige voorbedachtheid dat de motie zoals ze voorligt wel eens zou kunnen geïnterpreteerd worden alsof het probleem gefocust wordt op de brug en dat er gesteld wordt dat het ontdebellen van die brug misschien de oplossing zou zijn waar Oost-Vlaanderen voor kiest en ik dacht dat dit hier vandaag alleszins niet uni sono het geval is.

De studie waarnaar verwezen wordt op Vlaams niveau stelt trouwens twee alternatieven voor, afhankelijk van de keuze die men maakt voor de N16: Ofwel wordt de N16 een primaire weg type I, dus een verzamelweg op Vlaams niveau, ofwel wordt het een primaire weg type II met voornamelijk een lokaal en bovenlokaal verbindingsaspect. Dit zal dan mee bepalen hoe men het probleem daar eigenlijk moet aanpakken.

DEBATTEN

Het is evenwel zo dat wanneer men opteert voor de brug - wat waarschijnlijk ook wel binnen het departement leeft - dit op korte termijn niet haalbaar, niet betaalbaar is. Zoveel is duidelijk vandaag. Dit betekent dus ook dat men naar alternatieven zal moeten zoeken op korte termijn. Bijvoorbeeld, door de vlak bij de brug gelegen opritten te supprimeren waardoor de doorstroming een stuk vlotter zou kunnen verlopen.

Ook wat mijnheer Maes aanreikt, is mogelijk een oplossing, maar ik heb vandaag ook geen antwoord op wat men hier voorlegt. Wanneer men in eerste instantie pleit om daaraan middelen te besteden, moet men ook weten dat men een aantal andere dingen hypothekeert en ik vraag me dus af of we dat goed doen vanuit deze raad. Denk aan de N41 richting Aalst, denk aan de N41 waarvoor mijnheer Liebaut vorige raad gepleit heeft. Als we deze moeten doortrekken om onze eigen provinciale baan te ontlasten, dan zullen we daarvoor middelen nodig hebben en deze zijn op dit moment niet zo talrijk. Het is althans niet voorzien binnen het driejarenplan. Dus men kan niet warm en koud terzelfdertijd blazen, dacht ik.

Wat onze eigen studie rond het bedrijfsvervoerplan betreft is het zo dat wij inderdaad de omgeving van de brug als een probleem situeren. Dat blijkt ook uit de bereikbaarheid van de verschillende bedrijven, maar aan de andere kant is het zo dat er nergens expliciet wordt voorgesteld om die brug te ontdebelen. Als jullie de acties er allemaal op nalezen, zien jullie dat er daarvan geen sprake is in de studie zoals ze voorligt. Er zijn wel 15 of 20 andere acties die eigenlijk allemaal inspelen op wat ook door één van de interpellanten gesteld is. Namelijk het feit dat nogal wat korte-afstandsvervoer daar ook gebruik van maakt. Mensen die in die bedrijven werken en korte afstanden afleggen. Daar zijn mogelijke alternatieven voor.

Voorzitter, ik rond af met het voorstel om de motie te stemmen, wel te verstaan met de interpretatie die de indiener er ook aan heeft gegeven: dat dit geen pleidooi is voor het ontdebelen van de brug, dat we dan commissioneren en later eventueel naar het departement toe aanvullen.

De heer voorzitter

Vraagt er nog iemand het woord? Kunnen we niet afronden? Mijnheer Stevenheydens, mijnheer Hertog, kort alstublieft. In der Beschränkung zeigt sich der Meister.

De heer Stevenheydens

Voorzitter,

Kort, met de motie zelf stellen er zich geen problemen omdat die enkel het probleem zelf aanduidt en wij zullen die motie dan ook goedkeuren. Maar aangezien het zo'n ingewikkeld onderwerp is, vind ik het wel nog een suggestie om het eerst in de commissie te bekijken en pas nadien een motie voor te stellen. Ik vind ook die ontdebelling ... Fractie leider Liebaut, zelf van het Waasland en van de CD&V neemt dat vandaag niet in de mond, maar de CD&V heeft dat standpunt wel in het verleden, in het Waasland en ook in het Vlaams Parlement verdedigd. Waarom mag dat hier niet in de provincieraad? Dat is een bedenking die ik heb. Is er geen goede oplossing meer? Dat zou men misschien eerst in de commissie moeten bekijken.

Ik vind het wel niet zo'n goede suggestie om die motie door te sturen met dan eventuele bemerkingen van de verschillende fracties erbij, want dan zullen we in Brussel waarschijnlijk toch niet zo geloofwaardig overkomen. Dan zullen we eerder verdeeld overkomen en dat zal uw eigen motie al voor een stuk ondergraven.

De heer Hertog

Voorzitter,

Heel kort, als repliek omdat collega Liebaut me daarover aansprak. Hij heeft inderdaad niet alleen gesproken over de brug, maar ook over de N16. Maar mijn opmerking was dat er over de N16 zelf in de motie niet wordt gesproken en dat het enkel over de brug gaat. Daardoor creëert men wel de indruk dat het uitsluitend over de ontubbeling gaat en niet over andere werken die noodzakelijk zijn. Precies omdat er nergens duidelijk wordt omschreven welke ingrepen er eigenlijk nodig zijn, lijkt het mij een motie die bijzonder makkelijk door de Vlaamse regering naast zich neer kan gelegd worden, want er worden geen duidelijke, concrete voorstellen gedaan. Vandaar, mijn voorstel om het nog te bespreken.

De heer voorzitter

Goed. Wat denkt de raad? Kunnen we stemmen? Ik stel voor dat we de motie ter stemming leggen. Dat we de nuanceringsen - zie de laatste bemerking die gemaakt is in verband met mijn voorstel om er de bijkomende nuanceringsen bij te voegen; zie mijnheer Maes, mijnheer Hertog en mijnheer Stevenheydens, enzovoort - schriftelijk inwachten en dat we de motie zonder meer naar Brussel zouden sturen. Ik volg de suggestie de motie in de commissie te hernemen met de stukken van de interpellanten erbij. Mijnheer Liebaut, u heeft het laatste woord, maar dan stemmen we al dan niet.

De heer Liebaut

Alleen dit nog. De brug zelf in drie vakken delen is reeds onderzocht, Voorzitter. Dat is door de bevoegde minister afgewezen, op basis van de bestaande breedte (8,20 meter) die onvoldoende zou zijn voor drie rijvakken. Ik wil maar zeggen dat van mij alles mag gesuggereerd worden: ontubbelen, drie rijvakken, weet ik veel, maar ik denk dat het de taak van de raad is het probleem te stellen. Om oplossingen aan te reiken, zijn er andere instanties. Dank u.

De heer voorzitter

Goed. Ik stel dus voor om te stemmen en de uitslag van de stemming van de motie af te wachten. Ik zal in elk geval de bedenkingen van de verschillende interpellanten schriftelijk inwachten. Daarna kunnen we het geheel verder in de commissie opvolgen. Dat is mijn voorstel. Ik leg als er geen vragen meer zijn, dan nu de motie ter stemming, tenzij de raad daar niet mee instemt, dat ik nu laat stemmen.

Stemming

De heer voorzitter

De stemming wijst uit dat de motie aanvaard is. Ik zal ze meedelen aan de regeringsinstanties en dan rekenend op de interpellanten van vandaag, dus de heren Maes, Hertog en Stevenheydens voor schriftelijke reacties, zorgen dat de zaak in de bevoegde commissie wordt opgevolgd.

PUNT 3

SOCIALE HUISVESTINGSMAATSCHAPPIJ DENDERSTREEK CVBA:

**STATUTAIRE VERGADERING: AANDUIDING VAN EEN EFFECTIEF VERTEGENWOORDIGER (WIJZIGING
PROVINCIERAADSBSLUIT VAN 11 DECEMBER 2003)**

De heer Beke

Voorzitter,

Wij dragen de heer Guy Van Dalem voor namens onze fractie.

DEBATTEN

De heer voorzitter

Guy Van Dalem. Zijn er andere kandidaten? Wenst iemand het woord over deze kandidatuur? Zijn er geen andere kandidaten?

Stemming

PUNT 4

PERSONEEL – STATUTEN EN REGLEMENTEN: GOEDKEURING VAN DE REGELING INZAKE INTERNE MOBILITEIT

De heer De Vilder

Mijnheer de voorzitter, beste Collega's,
Onze fractie zal deze regeling inzake interne mobiliteit goedkeuren. We vinden het goed dat ook vastbenoemde personeelsleden kunnen ingeschakeld worden in de projectgerichte werking die ons bestuur meer en meer aanprijst; dat ze hun kunnen en kennen ook vanuit hun vastbenoemde functie kunnen inzetten op een ander niveau, misschien zelfs in een andere dienst en dat ze hiermee hun inzet kunnen vergroten. Maar we hebben een vraag over het feit dat deze vastbenoemde personeelsleden toch in een zeker organigram en in een zekere dienst zijn opgenomen. Onze vraag is: hoe worden ze daar vervangen en hoe wordt er daar gezorgd voor de continuïteit van de dienst waaruit ze zullen verdwijnen en naar andere projecten worden doorgeschoven? Een korte vraag dus. Dank u.

De heer gedeputeerde Vercamer

Meneer de Voorzitter,
Ik denk dat het een interessante vraag is en ik kan er ook eenvoudig op antwoorden. Het is evident dat als een statutair tijdelijk een hogere functie inneemt - er is ten eerste een verschil of het in dezelfde dienst of in hun eigen dienst is - normaliter moet vervangen worden. Ik zeg wel normaliter, want bij elke vervanging wordt er nu een meting gedaan naar de nood. Er kunnen soms interne verschuivingen gebeuren. Indien dit personeelslid vervangen wordt, kan dit niet door een statutaire voor die functie, want de functie blijft vrij. Hij kan alleen vervangen worden door een contractuele of in sommige gevallen door een eerste werkervaringscontract of zo. Dank u.

PUNT 5

DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP BETREFFENDE DE VERVANGING VAN DE VERDEELKASTEN VAN DE CAMPING

Stemming

PUNT 6

GEZONDHEID – GEWELD: GOEDKEURING VAN DE SUBSIDIES AAN PROJECTEN PARTNERGEWELD IN DE POLITIEZONES GENT, DENDERMONDE EN VLAAMSE ARDENNEN

Stemming

PUNT 7

GEZONDHEID – BUZAU: GOEDKEURING VAN DE PROJECTSUBSIDIE THUISZORG

Stemming

PUNT 8

VZW PENSIOENFONDS VAN DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN: RAAD VAN BESTUUR EN ALGEMENE VERGADERING: VOORDRACHT VAN 1 VERTEGENWOORDIGER (VERVANGING G. MENDONCK)

De heer Van Hecke

We stellen vanuit de fractie Groen! Riet Gillis voor.

Stemming

PUNT 9

BEGROTING: AANGAAN LENINGEN TER FINANCIERING VAN DE BUITENGEWONE UITGAVEN 2003: UITSCHRIJVEN VAN EEN ALGEMENE OFFERTEAANV RAAG EN GOEDKEURING VAN HET BESTEK

De heer Waterschoot

Een klein vraagje, Mijnheer de Voorzitter, het zijn uitgaven van 2003 en er wordt nu goedkeuring gevraagd voor een bestek om leningen aan te gaan. Dat begrijp ik niet zo goed.

De heer De Buck

Collega,

Het is zo dat wij werken met een bestek dat al een paar keer vernieuwd is. Wij hebben op 23 april 2002 een offerte aanvaard van Dexia voor de leningen: uitgave van het jaar 2000. Wij hebben deze twee keer verlengd voor Dexia, namelijk voor de leningen van het jaar 2001 en 2002. Op dit ogenblik willen we een nieuwe offerte uitschrijven.

Het is zo, Collega, dat de uitgaven voorlopig van die leningen geprefinancierd worden en dat dan globaal een aantal leningen genegocieerd en opgenomen worden. Deze leningen worden altijd gebundeld om de gunstigst mogelijke voorwaarden te verkrijgen en het is ook daarom dat een globale offerte uitgeschreven wordt, eigenlijk om te onderhandelen. Ik moet er u wel op wijzen dat er een fout staat in het verslag aan de provincieraad: in de derde paragraaf staat er in de tweede regel: "Rekening houdend met het feit dat de offerte van Dexia dateert van 23 april 2003". Dat moet 2002 zijn. Ik wil dat vermelden. Maar het gaat hem er dus niet over dat die bedragen nog zouden openstaan, Collega, alleen wordt dat geglobaliseerd en dan gezamenlijk toegekend. Dank u.

Stemming

PUNT 10

BEGROTING 2004: GOEDKEURING VAN DE EERSTE REEKS TECHNISCHE WIJZIGINGEN

Stemming

PUNT 11

DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE – SPORTCOMPLEX: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE AANKOOP VAN EEN TIJDOPNAME-INSTALLATIE

Stemming

DEBATTEN

PUNT 12

ECONOMIE: GOEDKEURING VAN HET REGLEMENT BETREFFENDE HET TOEKENNEN VAN PREMIES AAN OOST-VLAAMSE BEDRIJVEN DIE EEN LENING HEBBEN AANGEGAAN OM HUN EXPANSIE TE BEVORDEREN

Stemming

PUNT 13

PERSONEEL: PROJECTEN: VASTSTELLING VAN DE CONTRACTUELE PERSONEELSBEZETTING

Stemming

PUNT 14

INTERPELLATIE VAN DE HEER JORIS OVER DE MOGELIJKE LESSEN DIE HET PROVINCIAAL ONDERWIJS ÉN DE VERANTWOORDELIJKEN VOOR HET PROVINCIAAL GELIJKEKANSENBELEID Zouden KUNNEN TREKKEN UIT HET RECENTE RAPPORT VAN DE VUB OVER DE SLAAGKANSEN VAN WEST-VLAAMSE STUDENTEN

De heer Joris

Geachte Voorzitter, Waarde Collega's,

Enkele weken geleden verscheen er in de pers een zeer eigenaardig bericht over de verdeling van de slaagkansen in het hoger onderwijs tussen de verschillende Vlaamse provincies. Daaruit bleek dat daartussen zeer grote en op het eerste zicht onverklaarbare verschillen zijn. Het zal u misschien verbazen, maar de provincie die het beste scoort is West-Vlaanderen. Het gebied dat het zwakste scoort is Brussel. Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant liggen zeer dicht bij elkaar op het gemiddelde.

In de pers werd daar als verklaring voor gegeven dat er een cultuurverschil is waardoor West-Vlaamse studenten gemiddeld verstandiger en beter overwogen studiekeuzes maken en een betere arbeidsethiek hebben. Dat ze ernstiger zijn, niet te hoog mikken, enzoverder. Aan dit element van culturele eigenheid zijn twee verschillende, mogelijke conclusies verbonden. Het eerste ligt denk ik voor de hand. Het is een conclusie over het onderwijs zelf.

In de Verenigde Staten is het bijna sprookjesachtig hoe er soms succesverhalen de ronde doen over een school die geteisterd werd door mislukkingen, druggebruik en geweld en die dan door één goede leerkracht terug uit de duisternis in het licht getrokken werd. Er zijn verbazende en controleerbare succesverhalen over de vooruitgang in enkele decennia van het onderwijs in landen zoals Zuid-Korea en Taiwan. Maar met permissie gezegd, die lessen zijn slechts zelden van toepassing op Vlaanderen. De culturele verschillen tussen de Verenigde Staten en Vlaanderen of tussen Taiwan, Zuid-Korea en Vlaanderen zijn zo groot dat men er een nauwelijks een zinvolle parallel kan trekken. Wat daar werkt, werkt daarom hier niet.

Nu, voor een Vlaams-Blokker is dat zeldzaam, maar ik heb een gemengd huwelijk. Ik ben met een West-Vlaamse getrouwd. Dit geeft zeker cultuurverschillen. Zij denkt dat wij trouwringen hebben van hout en meubels van goud en ik denk dat het omgekeerd is.

Dit gezegd zijnde, zijn die cultuurverschillen relatief klein als we die vergelijken met de culturele verschillen die er met andere volkeren bestaan, als de West-Vlamingen een volk zijn. Het moet mogelijk zijn van de positieve elementen uit de West-Vlaamse mentaliteit minstens in de andere provincies in het onderwijs een beetje te versterken. Meer de nadruk te leggen op arbeidsethiek en individuele verantwoordelijkheid. En vooral - ik kan uit ervaring spreken - de leerlingen en hun ouders, want daar ligt het kalf meestal gebonden, te overtuigen realistische studiekeuzes te maken. Om niet te hoog te mikken en hen ervan te overtuigen - wat uit de studie bleek, dat in West-Vlaanderen op een positieve manier benaderd werd - dat er niets oneerbaars is aan technisch onderwijs. Goede vakmensen en bekwame technici verdienen heel goed hun brood. In andere provincies wordt het nog altijd een beetje als een schande beschouwd met het klassieke cascadesysteem: als men verstandig is, probeer ASO, pas als men daarin mislukt gaat men naar het technische. Dat is zo een beetje minachtend, minderwaardig. Dat is een verkeerde en nefaste houding. Ik denk dat we uit een zorgvuldige studie van die West-Vlaamse onderwijsresultaten voor ons provinciaal onderwijs onmiddellijk bruikbare resultaten kunnen trekken.

Een andere conclusie ligt op een heel ander terrein, namelijk het element van die culturele verschillen. Als we zo'n grote procentuele verschillen in slaagresultaten bij andere groepen vonden - tussen mannen en vrouwen, tussen hetero's en homo's of tussen allochtonen en autochtonen, noem maar op - zou men onmiddellijk zeggen: "Ziet u wel, dit is een gevolg van discriminatie". Hier kan dit zeker het geval niet zijn, tenzij u natuurlijk gelooft dat die perfide West-Vlamingen een soort complot gesmeed hebben om alle andere Vlamingen te onderdrukken, discrimineren en benadelen.

Dat er een groot West-Vlaams complot is lijkt me nog onwaarschijnlijker dan het groot zionistisch complot. We zouden hieruit - voor de commissie Gelijke Kansen en voor de verschillende geledingen van onze administratie die zich met soortgelijke problematiek bezighouden - ook de les moeten kunnen trekken dat er inderdaad culturele verschillen zijn en dat gelijke kansen niet noodzakelijk en automatisch betekenen dat er ook gelijke resultaten zijn.

Ik pleit ervoor van overal - op al die beleidsterreinen, voor we met de grote vernietigende woorden van discriminatie aankomen - eens zorgvuldig en wetenschappelijk te kijken of de verschillen die we vaststellen in de resultaten, de studieresultaten in dit geval, van verschillende groepen, echt wel te wijten zijn aan discriminatie? Zijn deze echt te wijten aan een oneerlijke of willekeurig verschillende behandeling? Zo ja, dan moet men daartegen optreden. Of zijn deze misschien te wijten aan culturele verschillen? Als er culturele verschillen zijn tussen de West-Vlamingen en de andere Vlamingen, als we dat aanvaarden, als we dat met eigen ogen zien, moeten we ook aanvaarden dat er culturele verschillen kunnen zijn tussen andere groepen in de samenleving. Culturele verschillen die dikwijls nog veel groter zijn dan deze tussen de West-Vlamingen en de andere ...

De heer voorzitter

Mijnheer Joris, mag ik u eens onderbreken? Als men goed spreekt, is het nadeel dat men de neiging heeft om wat lang te spreken. Ik heb soms ook die neiging en ik zie dat uw partijgenoot naast u trouwens reeds zijn aandacht wijdt aan de krant in plaats van aan u. Zou u kunnen afronden?

De heer Joris

Ik was klaar, Mijnheer de Voorzitter.

De heer voorzitter

Ah, u was klaar. Dan verontschuldigd ik mij bij u ten eerste dat ik u onderbroken heb. Ik wacht op het feit dat u klaar bent. Goed. Mijnheer de Gedeputeerde.

DEBATTEN

De heer gedeputeerde Verleyen

Voorzitter,

Ik weet niet goed wat er meteen over blijft van de vraag van mijnheer Joris. Buiten het feit dat ik meen gehoord te hebben dat hij vraagt om eens wetenschappelijk onderzoek te doen naar de invloed van discriminatie op onze onderwijsresultaten, is er eigenlijk niet zoveel overeind gebleven. Ik zou de interpellant trouwens willen verwijzen naar een artikel in Klasse, dat hij ongetwijfeld kent. In dit artikel vraagt men ook als conclusie aan de onderzoeker, Mark Elchardus, de professor: "Wat kan u nu als leerkracht of onderwijs doen om die onderzoeksgegevens te implementeren in uw onderwijs zodanig dat het daarvan ook profiteert?" Hij reikt als eerste twee verklaringen aan om de keuze van de studierichting zeer goed voor te bereiden. Naar de tweede verklaring toe dat men eigenlijk als eerste keuze ook volop kiest voor het technisch onderwijs, wanneer men zich daartoe bekwaam of aangetrokken voelt.

Ik denk dat we die twee zaken uiteraard ook hier kunnen implementeren, al zou het misschien wel goed zijn van in West-Vlaanderen eens te kijken hoe men op die zaken misschien zwaarder de nadruk legt. Maar wat het derde aspect betreft - het culturele aspect waar hij op hamert, of waar men in de verklaringen gezegd heeft dat het arbeidsethos, het beschouwen van het werken als een plicht, een belangrijk element zou zijn om de verschillen te verklaren - denk ik dat men moeilijk kan zeggen dat wij met zijn allen naar West-Vlaanderen gaan.

Ik denk dus dat je Oost-Vlamingen anders moet aanpakken dan West-Vlamingen. Mensen die op het platteland studeren, bijvoorbeeld in een klein college of atheneum in de Westhoek, lopen met een andere mentaliteit rond dan degene die zich in de grootstad Gent bewegen. Zij hebben daar ook allerlei andere manieren van leven, mogelijkheden van zich te ontspannen, enzovoort.

Ik denk dus dat we dat moeten inbedden in datgene wat wij eigenlijk als decretale verplichting hebben voor het ganse onderwijs. Namelijk het bijbrengen van attitudes, die moeten resulteren in een eindproduct - als je dat van mensen of jonge studenten mag zeggen - die op de best mogelijke manier kunnen functioneren in ons onderwijs.

Ik heb de bedenking gemaakt bij het lezen van de eindresultaten dat het halen van betere eindresultaten op examens niet hetzelfde is als betere eindproducten afleveren aan het einde van een cyclus, bijvoorbeeld secundair onderwijs. Ik heb ook bepaalde bedenkingen over de eindresultaten zelf, maar ik ga daarop niet te ver in. Als men vanuit de beginpositie eerder kiest voor technisch onderwijs dan weet men dat men minder zware studies aanpakt dan in Latijn-Wiskunde en zelfs de slaagkansen ook hoger zijn. Als men eerder opteert voor één cyclus hoger onderwijs zal dat meebrengen dat er meer geslaagden zijn dan in het universitaire onderwijs. Als men de eindresultaten bekijkt brengt dat mee dat men eigenlijk voorspelbare resultaten aanbrengt en de analyse meestal zeer eenvoudig is. De methode aanbrengen is een ander paar mouwen.

Ik denk dat we daar als provincie als net eigenlijk te klein zijn om dat op een wetenschappelijke manier aan te pakken. Het enige dat wij kunnen doen, is de resultaten proberen te implementeren in ons onderwijs. Eens dat we zeker zijn dat de analyse ook correct vertaald is, in middelen naar de toepassing toe. Dank u.

De heer gedeputeerde Van Der Meiren

Voorzitter,

Wel bijzonder kort want ik was eigenlijk van plan om iets langer tussen te komen, maar gezien de aard van de interpellatie of van de tussenkomst ... Ik heb de studie nog niet gezien, ik ken ze alleen uit de pers. Uit ervaring weet ik hoe voorzichtig men moet zijn als men alleen maar persberichten heeft gelezen. Het enige wat mij in die persberichten opviel, is dat er naar mijn aanvoelen vrij zorgeloos wordt omgesprongen - tenzij het in de studie wel anders zou zijn, maar in ieder geval in de pers - met termen zoals 'culturele specificiteit'. Wat is dat voor iets?. Ik weet het niet. Culturele eigenheid, regionale cultuur, zonder dat deze termen althans in een persoverzicht precies worden gedefinieerd. Wat wordt bedoeld in deze context met cultuur? Men kan daar vele invullingen aan geven, maar ik heb de studie nog niet gelezen, dus ik kan daarop niet antwoorden.

Ik zou twee zaken willen zeggen. Ten eerste ons gelijkekansenbeleid gaat uitdrukkelijk niét uit van discriminatie. Men mag niet de indruk wekken dat ons beleid daarvan dus wel zou uitgaan en daartegen ingaan. Natuurlijk zouden we ingaan tegen discriminatie, maar het is niet het uitgangspunt van ons beleid.

Ten tweede, ik hoor u niet graag zeggen ... Maar ik wil me niet op het domein van de collega wagen. Ik hoor niemand graag zeggen: "Ze grijpen niet te hoog en ze zullen makkelijker naar een andere vorm of lagere vorm van onderwijs streven". Ik denk dat hier veel mensen zitten die algemeen vormend onderwijs gevolgd hebben en in het technisch onderwijs geen schijn van kans zouden hebben gehad omdat ze daar de kwaliteiten niet voor hadden. Hier staat er één. Had ik technisch onderwijs gevolgd, ik was nooit aan de eindmeet geraakt. Dus dat bestaat niet hoog of laag grijpen. Het is juist grijpen dat telt. Volgens de eigenheid, volgens de eigen kwaliteiten die men heeft. Mensen gelijke kansen geven betekent: mensen ongeacht vanwaar ze komen - of laat het ons voorzichtig houden of het West-Vlamingen zijn of Oost-Vlamingen - of wie ze zijn die kansen geven dat ze dat soort onderwijs kunnen volgen waarvoor ze het best geschikt zijn en dat zal verschillend zijn.

De heer Joris

Ik meen dat ik die opmerkingen over technisch en algemeen vormend onderwijs expliciet gemaakt heb wanneer ik vroeger, toen ik nog leraar was, twijfelde. Als ik dacht: "Zou die leerling het aankunnen in het ASO? Het is twijfelachtig." Maar dan adviseerde ik van het te doen. Het is dan beter dat men het een jaar probeert, vaststelt dat het niet lukt en naar de technische of een andere richting overgaat. Dat is geen schande. Maar ik heb al te dikwijls in mijn carrière als leerkracht - als men zoiets vlak een carrière kan noemen - moeten toekijken hoe leerlingen waarvan alle leerkrachten unaniem van oordeel waren dat zij niet verder konden in een bepaalde ASO-richting door hun ouders, hun omgeving en door een samenspel van sociale factoren toch in een richting werden gestuwd die noodlottig afliep. Deze kwamen tenslotte toch in het technisch onderwijs terecht, maar intussen was er zeer veel psychologische schade aangericht. Wat een positieve keuze had kunnen zijn, was een afvallingskoers geworden. Dat effect is negatief. Geef mensen het voordeel van de twijfel, laat ze zo hoog mogelijk grijpen, maar laat ze niet zo onmogelijk hoog grijpen. Dat was de inhoud van mijn betoog en ik denk dat de West-Vlamingen in dat opzicht gemiddeld nuchterder en realistischer zijn dan de anderen. Dank u.

De heer voorzitter

Goed, Guido Gezelle blijft een groot dichter en is van deze tijd, maar ik denk dat sommige van zijn opvattingen wellicht een beetje verouderd zijn. Onder meer zijn opvattingen over het particularisme. Dit is slechts de stand van het debat bepalend een onpartijdige opmerking.

PUNT 15

INTERPELLATIE VAN DE HEER JORIS OVER DE IMPACT VAN RECENTE WETENSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN INZAKE CANNABIS OP HET DRUGPREVENTIEBELEID VAN DE PROVINCIE

De heer Joris

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Ik ga zeer kort zijn.

Eén van de argumenten dat in het debat over de legalisering van of het gedoogbeleid tegenover cannabisproducten altijd werd gebruikt - waar de toxiciteit van cannabisproducten beduidend lager is dan die van harddrugs en zelfs van alcohol - was zo algemeen verspreid dat ik het zelf herhaaldelijk heb gebruikt. Het leek zeer logisch van te stellen van men zich met jenever kan dood drinken. Als u een hele fles jenever opdrinkt hebt u een flinke kans van erin te blijven. Maar – zo zegt men – het is onmogelijk zoveel cannabis te roken dat men eraan dood gaat.

DEBATTEN

Wel, het tegendeel is bewezen.

Er bestaat nu voor het eerst in Groot-Brittannië een officieel medisch rapport waaruit blijkt dat een Brit van 36 jaar – en dat is niet heel oud – overleden is aan de gevolgen van overdadig cannabisgebruik. Overdadig betekende in deze context dat hij 10 jaar lang – dus hij was nog niet echt vroeg begonnen, want er zijn er veel die op 16 jaar beginnen – zes jointjes per dag had gerookt. Dat is veel, maar niet ondoenlijk.

Die man is daaraan overleden.

Het gaat hier niet alleen om dit ene geïsoleerde geval. Wie de geschiedenis van de medische wetenschap kent, weet dat er op zo een geïsoleerd geval altijd een retroactief effect is. Eens dat één wetenschapper zo een geval heeft ontdekt, gaat men in de oudere dossiers neuzen en vindt men er meestal nog enkele tientallen terug want er is niemand die in zoiets graag tegen de eerste algemene medische consensus ingaat.

Dat was bijvoorbeeld met het onderzoek naar mongoloïde kinderen, het syndroom van Down, precies hetzelfde. Eens men dat ene fatale chromosoompje had ontdekt, vond men in de oude dossiers tientallen bewijzen van die stelling terug.

Dit is symptomatisch voor de manier waarop de gevaren van cannabis voortdurend, en soms op een moedwillige, op een kwaadwillige manier, onderschat zijn. Men wist al langer dat de effecten van cannabis cumulatief waren, dat de werkzame stof THC maanden in het lichaam aanwezig kon blijven. Dat zou ons tot extra voorzichtigheid moeten aanmanen.

Mijn vragen zijn dus:

- gaat deze wending - want het is een belangrijke wending, en dat zal de komende maanden zeker blijken - in de ontwikkeling van het cannabisonderzoek leiden tot een verbetering en tot een andere aanpak in het preventiebeleid dat de provincie ter zake voert?
  - heeft men het argument dat cannabis niet dodelijk kan zijn in tegenstelling tot harddrugs ooit vermeld in de brochures, in de teksten, op websites, enz. in de provincie in haar preventiebeleid?
- Zo ja, dan is het hoog tijd en hoogdringend van dat te corrigeren.

Dank u.

De heer gedeputeerde Van Der Meiren

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Ik zal echt kort zijn.

Heeft de deputatie maatregelen genomen?

Neen.

Waarom hebben we geen maatregelen genomen?

Omdat het niet nodig is omdat wij altijd hebben gesteld in onze preventiecampagnes – en ik verwijs naar wat wij in samenspraak met de GGZ en vooral met Pisad doen – dat het gebruik van cannabis slecht is. Wij hebben het gebruik altijd ontraden.

Waarom zouden wij nu een ander beleid gaan voeren?

Het is niet omdat er in Groot-Brittannië nu inderdaad bewezen is - en allicht op veel andere plaatsen ook nog - dat cannabis bij overmatig gebruik dodelijk kan zijn dat wij ons beleid gaan veranderen. Alles wat men overmatig gebruikt en eventueel doet, tot en met de meest aangename dingen, als men het te frequent en te kort na elkaar doet kan men erin blijven. Sommige dingen zijn dan wel aangenaam om in te blijven ...

De heer voorzitter

Treed niet teveel in details, Mijnheer de Gedeputeerde.

Gelach

De heer gedeputeerde Van Der Meiren

Ik was aan het proberen eraan te ontsnappen, Mijnheer de Voorzitter.

Wij gaan ons beleid niet veranderen omdat ons beleid altijd onder andere een anti-cannabisbeleid is geweest.

Hebben wij ooit gezegd dat cannabis niet dodelijk zou zijn?

Neen, we hebben dat nooit gezegd. We hebben altijd gezegd dat elk gebruik van legale of illegale drugs, ook cannabis, af te raden is en gevaarlijk kan zijn.

Dus ons beleid zal niet wijzigen.

En als we het zouden wijzigen, zouden we moeten zeggen dat het niet gevaarlijk is, quod non.

Dank u.

PUNT 16**INTERPELLATIE VAN MEVROUW JANSEGGERS OVER DE HOUDING VAN DE BESTENDIGE DEPUTATIE BETREFFENDE DE ACHTERGESTELDE POSITIE VAN DE VROUWEN IN DE ISLAMITISCHE GEMEENSCHAPPEN IN ONZE PROVINCIE****Mevrouw Janssegers**

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Het verhaal van Karima Ouchan, een Marokkaanse die in Nederland opgroeide, door haar vader werd ontvoerd en na 12 jaar gevangenschap in Marokko zich een weg terug naar Nederland en de vrijheid baande, zal weinig lezers onberoerd laten. Het verhaal van haar verhaal was voor mij – en ik vermoed voor de meeste Westerse vrouwen – een soort horrorverhaal, maar het wordt heel sereen gebracht. Het is een sereen verhaal van een vrouw die zoekt naar een verklaring voor de wreedheid en het onrecht dat haar wordt aangedaan door haar naasten en door haar eigen familie.

In het verhaal vinden we ook de meeste aspecten terug die we ook in andere literatuur van islamitische schrijvers en schrijfsters terugvinden en die eigenlijk allemaal te maken hebben met de weinig benijdenswaardige positie van de vrouw in de islamitische cultuur.

Sommige schrijvers trachten die maatschappelijke positie te verdedigen of de kwalijke gevolgen ervan te minimaliseren. Ze trachten ons ervan te overtuigen dat vrouwen zelf kiezen voor die voorschriften en dus ook voor de rol van onderdanige, gehoorzame en vooral eerbare vrouw.

Andere schrijvers en schrijfsters klagen die voorschriften wel aan én de positie van de vrouw. Ze vragen om een herinterpretatie van de maatschappelijke voorschriften die dikwijls uit de middeleeuwen stammen. Ze vragen dat er rekening zou worden gehouden met de hedendaagse maatschappelijke en sociaal-economische context.

Het is alleszins een feit dat de achtergestelde positie van de vrouw in de islamitische cultuur door beide strekkingen eigenlijk wordt erkend. Alles blijkt te draaien rond maagdelijkheid en de deugdzaamheid van de vrouwen die de eer of de schande bepalen voor de hele familie.

Op zich is dat niet zo erg, ware het niet dat het soms leidt tot een aantal excessen die wel erg zijn en die bedenkingen oproepen.

Het hebben van die bedenkingen neemt niet weg dat we geen oog hebben voor de complexiteit van de problematiek waarbij culturele tradities, de groepscultuur met zijn dwingende sociale druk en de interpretatie van religieuze teksten die de maatschappelijke voorschriften bepalen een grote rol spelen.

In Nederland wordt vandaag vrij openlijk gedebatteerd over vrouwenonderdrukking. Er zijn een aantal islamitische auteurs, of ex-islamitische auteurs – zoals Ayaan Hirsi Ali, Metin Alkan, Nahed Selim of Naima El-Bezaz die de dingen bij naam durven noemen. Die spreken over de mishandeling, opsluiting, gedwongen huwelijken, ontvoering, vrouwenbesnijdenis, verstoting, eerwraak ...

Ook in Frankrijk laten Chahdortt Djavann, Tahar Ben Jelloun en Rachid Minouni een kritische stem horen.

DEBATTEN

Bij ons echter wordt er meestal in een wijde boog rond deze problematiek heen gepraat, zelfs door allochtone politica's. Zij zullen in hun geschriften terloops wel iets zeggen over gelijke kansen voor mannen en vrouwen, eventueel toegeven dat hier en daar nog een gedwongen huwelijk wordt gesloten, maar die feiten worden meestal toch geminimaliseerd. Over mishandeling, verstoting, ontvoering wordt liefst gezwegen in de boeken van Meryem Kacar, Fatima Bali en Fauzaya Talhauoi, of ze worden slechts terzijde behandeld.

Mimount Bousakla durft de zaken al eens wat scherper stellen en is bij mijn weten de enige die zich vragen stelt bij de zogenaamde gezinshereniging die de integratie steeds opnieuw laat beginnen en zich krachtig verzet tegen bijvoorbeeld het voorstel om verstoting in België mogelijk te maken in het nieuw wetboek Internationaal Privaatrecht.

Ayaan Hirsi Ali roept de geloofsgenoten van de onderdrukte vrouwen, die het wel hebben gemaakt in de Nederlandse samenleving, op om meer op te komen voor hun zusters en broeders en ze spreekt allochtone volksvertegenwoordigers aan op hun verantwoordelijkheid.

De logica van het prioriteiten stellen vereist dat wat het zwaarst is, het zwaarst moet wegen. Minder serieuze zaken, zoals de beeldvorming van de islam, moeten daarvoor wijken. Ze nodigt ook de voorstanders van de multiculturele maatschappij uit om kennis te nemen van de ellende van de vrouwen die in naam van het geloof binnenshuis worden geknecht. Ze vraagt zich af of je zelf mishandeld, verkracht, opgesloten en onderdrukt moet worden om je te kunnen verplaatsen in anderen? Of het niet hypocriet is om die praktijken te vergoelijken of te tolereren als je zelf in vrijheid van de voortgang van de mensheid geniet?

Vandaag is bij ons – in navolging van Frankrijk – het debat over de hoofddoeken aan de orde. Dat debat dreigt de aandacht af te leiden van de essentie van het debat. Als het resultaat van het debat enkel een verbod om hoofddoeken zou zijn, zonder aandacht te hebben voor de achterliggende problematiek, dan is dat volgens mij totaal onvoldoende en als het ware een doekje voor het bloeden. Men ziet enkel de uiterlijke tekenen, het topje van de ijsberg, en dreigt het onderliggende te vergeten, zijnde de positie van de vrouw in de islamitische gemeenschap.

De laatste jaren echter begint ook dat debat op gang te komen, zij het nog teweinig in ons land. De zogenaamde moslima's en vrouwen die zich uit de islamitische gemeenschap hebben losgemaakt laten in Europa steeds meer van zich horen en stellen luidop de vraag of we die gebruiken die in de islamitische cultuur gangbaar zijn, maar die strijdig zijn met de Westerse waarden en begrippen, met de individuele rechten en vrijheden van elk persoon, en vaak ook met onze wetten, hier bij ons moeten dulden. Of we de verworvenheden van onze hedendaagse samenleving moeten op de helling zetten in naam van de zogenaamde 'tolerantie', die echter toelaat dat in ons eigen land honderden of misschien duizenden vrouwen en meisjes verdrukt en mishandeld worden.

Het belangrijkste principe dat ter discussie staat is uiteraard dat van de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen. Sommige van de eerder vermelde schrijvers menen dat zonder emancipatie van de moslimvrouwen echte integratie nooit mogelijk zal zijn.

In deze interpellatie willen we vooral peilen naar de houding van de provinciale overheid in dit debat en volgende vragen voorleggen:

- is de deputatie zich bewust van de achtergestelde positie van de vrouw in de islamitische gemeenschap in ons land?
- wordt via de provinciale dienst Minderheden in debat getreden met de islamitische gemeenschap in onze provincie?
- worden via de dienst Minderheden initiatieven genomen naar die gemeenschap om vrouwen te wijzen op hun grondrechten als inwoners van ons land?
- in de Nederlandse pers als in de artikels van Ayaan Hirsi Ali wordt gewezen op het feit dat allochtone vrouwen een zeer belangrijke groep vormen in de vluchthuizen in Nederland. Het is uiteraard zo dat de emancipatie van de moslimgemeenschap van binnenuit zal moeten gebeuren, maar wel met steun van buiten uit. Het bieden van een laagdrempelige opvang aan degenen die zich niet langer willen conformeren lijkt mij dan ook zeer belangrijk. In Oost-Vlaanderen zijn echter geen vluchthuizen. Wel een aantal opvangplaatsen voor vrouwen. Kunnen deze voorzien in de nodige opvang van vrouwen die tijdelijk of permanent willen onderduiken?

- neemt de dienst minderheden bij vaststelling van inbreuken tegen de wet, zoals gedwongen huwelijk, vrouwenbesnijdenis, partnergeweld contact op met andere organisaties? Ik denk aan buurtwerkers, de sociale dienst van de gemeente of de politie?
- de dienst Minderheden staat ook in voor een aantal educatieve pakketten voor scholen. Wij willen ook graag weten of deze problematiek daarin aan bod komt?

Dank u.

Mevrouw Van der haeghen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ten eerste, Mevrouw Jansegers, bent u onjuist geïnformeerd als u zegt dat er geen vluchthuis is in de provincie Oost-Vlaanderen, tenzij Gent zich volgens u niet op het Oost-Vlaamse grondgebied bevindt. In mijn voormalige professionele bezigheden werkte ik immers nauw samen met het vluchthuis te Gent. Zij richten zich specifiek tot fysiek en/of psychisch mishandelde vrouwen en meisjes in tegenstelling tot andere opvangcentra voor vrouwen, die er ook zijn, zoals Klemenswerk, Emaüs, enz. Indien u de behoefte voelt zich hierin te verdiepen zou ik er eens de sociale kaart op naslaan. Dit eventjes ter zijde.

In uw interpellatie stelt u terecht dat door het sjaaltjesdebat men de aandacht naar de essentie van het debat dreigt af te leiden.

Maar in tegenstelling tot uw overtuiging is het de integrale aanpak inzake achterstelling van de hele allochtone gemeenschap van vrouwen en mannen die voor onze fractie van belang is. De achterstelling inzake huisvesting, onderwijs, tewerkstelling verdient een grondig maatschappelijk debat.

De recente reactie van een toch niet onbelangrijk aantal moslimvrouwen geeft trouwens de indruk dat je ze geen dienst bewijst. Ze voelen zich als moslimgroep geïsoleerd en niet als vrouw. En naar mijn bescheiden mening zullen ze zich nu nog meer identificeren met hun geloofsovertuiging, wat niet verkeerd is maar zeer zeker niet de bedoeling of de intentie was van degenen die zich plots geroepen voelen om de onderdrukking van de moslimvrouw op de politieke agenda te plaatsen.

Dank u.

Mevrouw Van Grembergen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik volg hier een groot deel de lijn van mijn voorgangster.

Dat de achtergestelde positie van de vrouwen via inburgeringsprojecten en via onderwijs moet gesteund worden – en ik ken de huidige situatie op dat gebied niet, dus ik ga mij daarover niet uitlaten – kan ik mij inbeelden dat we daarin voor een stuk kunnen helpen.

Groeperingen - mijn voorgangster zei het ook al - en vooral vrouwen nemen zelf daar hun verantwoordelijkheid.

De discussie moet door hen gevoerd worden, want elke bevoogding door ons en vanuit onze traditie komt als een onverdraagzaamheid en een hatelijkheid over.

Wij kunnen hen wel helpen in de discussie, maar zij moeten ze zelf voeren.

Wij moeten dus komen tot afspraak en samenspraak, maar niet vanuit een hetze en vanuit een onverdraagzaamheid. En wetende dat het Vlaams Blok als algemene filosofie en als algemene slogan 'Eigen Volk Eerst' heeft.

Dank u.

De heer voorzitter

Mijnheer Gillis, gaat u zich in het vrouwelijk debat mengen?

DEBATTEN

De heer Gillis

Ik beschouw dit niet als een vrouwelijk debat, Mijnheer de Voorzitter. Vandaar.

De heer voorzitter

Het was maar een vermoeide, ironische boutade, Mijnheer Gillis, toen ik u zag rechtstaan.

De heer Gillis

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, Collega Jansegers stelt, denk ik, terecht dat men zich niet moet blind staren op hoofddoeken, dat dit maar bijzaken zijn. Maar wie echter denkt dat collega Jansegers hiermee een soort 'redelijke stem van het Vlaams Blok' in dit halfroond vertolkt, is natuurlijk verkeerd. Ik heb zelden een tussenkomst gehoord die van zoveel – azijn is nog te min – verdund zwavelzuur doordrongen was als de tussenkomst die ik heb gehoord. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat hier geen bezorgdheid over het lot van vrouwen werd aangeklaagd, maar dat men integendeel één bepaalde religie, één bepaalde godsdienst wou culpabiliseren, wou stigmatiseren en dat men dan maar allerlei andere zaken selectief achterwege liet.

Het is duidelijk dat in de islam de vrouw niet in de bovenste schuif ligt. Maar in welke godsdienst wel? Het volstaat toch om even in de Talmoed, het oude of het nieuwe testament, de brieven van Paulus, de Vedische geschriften te bladeren om de meest vrouwonvriendelijke en vrouwvernederende zaken te vinden. Een massa voorschriften in alle mogelijke religies van wat een goede, deugdzame, eerbare vrouw hoort te doen en niet hoort te doen. Bij de orthodoxe joden hoort daar een pruik bij voor vrouwen. Voor de apostel Paulus moeten ze thuis blijven, liefst nog zwijgen en zeker ook het hoofd bedekken. In hindoestaanse gemeenschappen moeten de vrouwen het liefst de brandstapel van hun man vervoegen.

En uit wie komen al deze vrouwonvriendelijke gedachten? Uit de kokers van mannen die door de eeuwen heen al die religieuze boeken hebben bijeen geschreven, vertaald, gepolijst, nog eens hervertaald, geïnterpreteerd, kerkvaders, theologen, rabbijnen en tutti quanti. En natuurlijk allemaal voor het eigen gemak, het eigen comfort, want wat is er nu handzamer dan een zwijgzame, volgzaam vrouw?

En jammer genoeg hebben door de eeuwen heen de vrouwen ook geloofd dat het de wet van Jahweh, Jezus, God, islam, Allah en dergelijke was.

Gelukkig hebben veel mannen en vrouwen ondertussen ingezien dat hun voorzaten dwaalden en dat vrouwen meer zijn dan huis-, tuin- en keukenslaafjes, dat vele zagezegd vanuit de religie opgelegde eeuwige vanzelfsprekendheid of natuurlijke taken van vrouwen kant noch wal raken.

Dit besef is ook in het eigen klassieke, geseculariseerde westen van zeer recente datum en het emancipatieproces is nog lang niet afgerond voor mannen en vrouwen. Laten wij toch bijvoorbeeld niet vergeten dat:
- tot 1972 een gehuwde vrouw geen eigen bankrekening kon openen ...

De heer voorzitter

Het provinciaal belang, Mijnheer Gillis, het provinciaal minderheidsdebat. Het is hier de Kamer van Volksvertegenwoordigers niet. We zijn niet gemachtigd om ons daarover uit te spreken.

De heer Gillis

...

- tot 1976 zonder de geschreven toestemming van haar echtgenoot een gehuwde vrouw geen buitenlands internationaal paspoort kon aanvragen;
- een gehuwde vrouw geen erfenis mocht aanvaarden zonder toestemming van haar echtgenoot;
- tot voor een paar jaar Belgische meisjes vanaf 16 huwbaar waren. Er was zelfs een speciale procedure van dispensatie door de koning die tot 15 jaar kon afdalen, maar in de wet stond wel degelijk 16 jaar, zo heb ik mij laten adviseren.

En dan zeg ik nog niets over gelijk loon voor gelijk werk. Ook iets waar we reeds lang op wachten, allemaal samen.

Ons eigen langzaam emancipatieproces van mannen en vrouwen ten opzichte van de eigen patriarchale structuren heeft de nodige tijd gekost. Het is er gekomen dankzij de secularisering, door vrouwelijke theologen, door zelforganisaties van vrouwen, weze het nu KAV of Socialistisch Vooruitziende Vrouwen. Patriarchaal denken is immers geen exclusief iets voor religies. De emancipatie is er ook gekomen dankzij het onderwijs en de leerplicht en door slijtage en erosie van voorgekauwde ideeën.

Indien het de Blok-mandatarissen, zoals collega Jansegers, dan ook ernst is met hun bekommernis over de emancipatie van in dit geval islamitische vrouwen, lijkt het mij logischer dat ze voortaan hun volle steun zullen geven aan kredieten, initiatieven, projecten rond zelforganisaties van vrouwen, taallessen voor allochtonen, extra scholing, tewerkstellingsprojecten, inlandse imanopleidingen, want ook dat is belangrijk, en alle initiatieven die erop gericht zijn op achterstelling, uitsluiting en discriminatiestigmatisering van uit deze wereld te helpen.

Dank u.

Applaus

De heer voorzitter

Mijnheer de Gedeputeerde, zoals Maria Rosseels al schreef in de 60-er jaren: Het woord voeren past de man. Ironisch bedoeld. U hebt het woord.

De heer gedeputeerde Van Der Meiren

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik durf bijna geen woord meer zeggen, want alles is gezegd.

Ik wist niet dat wij in deze raad over zo een topspecialisten beschikten die een toch niet eenvoudig probleem van emancipatie, van maatschappelijke evolutie, van onderdrukking van de ene groep door een andere groep, met zo een klaarheid en duidelijkheid en een historisch inzicht - om bij te wenen van ontroering - hier hebben naar voor gebracht.

Moet ik op diezelfde cynische weg doorgaan, of mag ik proberen toch iets te vertellen?

Natuurlijk is het allemaal waar wat hier gezegd is.

Ik verwijs - voor degenen die het zich nog zouden herinneren, want het is heel lang geleden, in de oertijden - naar wat ik heb gezegd naar aanleiding van een interpellatie van het Vlaams Blok. Ik heb toen vrij lang geantwoord. Ik heb toen gezegd dat het een vanzelfsprekendheid is dat de verworvenheden van onze Westerse samenleving de verworvenheden zijn waarvan wij denken dat ze ten eeuwigden dage bestaan - wat niet waar is natuurlijk, maar wat na de Franse revolutie heel langzaam is gegroeid, heel langzaam is gegroeid - en dat dit natuurlijk verworvenheden zijn die wij niet wensen prijs te geven. Natuurlijk niet.

En voor wie hier komt wonen of wie hier wil wonen - of hij hier nu geboren is uit ouders die altijd, of sinds geruime tijd, hier hebben gewoond - is er de wet. De wet is de wet voor iedereen. Dat is nogal vanzelfsprekend.

DEBATTEN

De vraag is dan alleen: wat als er al een verschil zou zijn tussen West-Vlamingen en de andere Vlamingen, als er al cultuurverschillen zouden zijn? Zo heb ik deze namiddag door een andere specialist horen verkondigen.

Natuurlijk is het waar dat er subculturen zijn.

En ik hoor toch zo graag over emancipatie praten. Alleen heb ik het gevoel dat ik hier een aantal zeer paternalistische dingen heb moeten horen.

Wij gaan nu eens vertellen hoe anderen zich moeten voelen wanneer zij in situatie zus of zo verkeren.

Natuurlijk als er misbruiken zijn, als er erge dingen zijn dan moet er worden ingegrepen. Maar laat de mensen toch de kans – en dat is ook gezegd – om zichzelf te emanciperen. Emancipatie is niet iets wat men verplicht. Emancipatie is niet iets wat men oplegt. Emancipatie is iets wat moet groeien.

Overigens, wie zijn wij om te zeggen hoe andere groepen zich zouden moeten voelen? Wie zijn wij om dat te zeggen? Met wat voor een pretentie gaan wij dan tegen deze groepen aankijken of tegen deze geheel samenleving aankijken?

Zoiets kan toch niet. Dat is pas de klok 100 tot 150 jaar terugdraaien.

Ik neem aan dat u het goed bedoelt op de koop toe. Ik wil daar nog van uitgaan. Maar het kan toch niet dat wij nu eens gaan bepalen voor anderen hoe zij zich zouden moeten voelen in omstandigheid x of y.

We zullen bij andere gelegenheden misschien nog wel eens uit eigen ervaring kunnen praten wanneer wij elk van ons uit eigen ervaring gaan putten en weten wat hij of zij heeft meegemaakt vanaf het moment dat men enigszins bewust in deze samenleving heeft gestaan en hoe men zich heeft moeten verzetten tegen zovelen die vonden dat wat hij of zij aan het doen was niet paste binnen de groep waarin zij functioneerden.

Ik kan u wel verzekeren dat het niet eenvoudig is om in te gaan tegen datgene dat uw omgeving van u verwacht, dat de omgeving verwacht hoe u zich gedraagt, dat de omgeving verwacht dat u zult doen, dat u maar mag doen, dat u maar kan doen.

U daarvan losmaken is niet simpel.

Moeten wij daarbij helpen?

Natuurlijk moeten wij helpen.

Moeten wij zeggen hoe zij zich moeten voelen?

Neen. Laat dat maar aan de mensen over. Wij moeten het kader creëren, wij moeten de mogelijkheden bieden, wij moeten de omstandigheden zo maken dat mensen die zich niet meer goed voelen in hun vel andere mogelijkheden krijgen.

O ja, wij zijn met zijn allen geëmancipeerd. En schitterend geëmancipeerd dat we zijn. We werken ons steendoed om 14 dagen vakantie te kunnen nemen op een jaar. Maar geëmancipeerd dat we zijn.

Ik ben net terug van Rwanda en in de discussies die we daar hadden met boeren waar wij de terrasseringsaanpak aanprijzen waren omdat dit de productiviteit verhoogde, was één van de vragen: waarom zouden we dat? Waarom moet onze productiviteit verhogen? Ik heb genoeg. Ik heb eten, ik heb wat kleren aan mijn lijf, ze zijn wel niet mooi, ik heb iets wat op een huis lijkt, het is altijd goed weer, het regent wel nu en dan, ik heb mijn bananen rond mijn hut staan. Wat komt u mij nu vertellen dat ik productiever zou moeten gaan werken.

Het was nog juist ook.

Puur objectief kunt u natuurlijk zeggen: "Neen, Mijnheer, wij gaan tegen u ingaan."

We doen dat ook voor een stuk. Maar zolang de mensen dat niet zelf geloven, gaat u niet veel bereiken. Dat is met emancipatie hier ook zo.

Wat doen we als provincie?

Datgene dat we kunnen binnen onze mogelijkheden.

Collega Van der haeghen heeft het u al gezegd: ik weet niet waar u de informatie haalt over het niet bestaan van vluchthuizen. Natuurlijk bestaan ze ook in onze provincie.

Verwijzen wij met onze diensten door?

Natuurlijk verwijzen wij door. En of dat nu allochtone of autochtone vrouwen zijn, wek hier alstublieft niet de indruk dat het alleen allochtonen zijn die zouden mishandeld worden of waar er binnen gezinssituaties omstandigheden zouden zijn waarin partnergeweld vrij duidelijk aanwezig is. Het is natuurlijk niet waar dat het alleen te maken heeft met de allochtonen. Dat bestaat in de wat jullie zo graag onze 'eigen gemeenschap' noemt evenzeer. As wij daar weet van hebben gaan wij natuurlijk proberen daar waar mogelijk te helpen, alhoewel wij de laatste jaren met onze eigen dienst Minderheden niet langer meer een eerstelijnsrol vervullen, maar een tweede- en derdelijnsrol. Daar hoort bijvoorbeeld doorverwijzing bij.

Staan wij in voor een aantal educatieve pakketten naar scholen toe met onze dienst Minderheden? Niet meer, omdat het niet meer tot het takenpakket van de dienst Minderheden als dusdanig behoort, maar wel via ons Wereldcentrum van Internationale Opvoeding.

We proberen bijvoorbeeld vormingsinitiatieven, infomomenten en studiedagen te organiseren voor allochtone vrouwen. Wij werken samen met derden rond doorstroming van leerlingen in het onderwijs. Dat is heel belangrijk. Het recent opgestarte initiatief voor Turkse mantelzorgers heeft er al toe geleid dat een aantal van die vrouwen hebben beslist om deel te nemen aan het volwassenenonderwijs. Al die zaken proberen wij beetje bij beetje te realiseren, langzaam, en voor zover de vraag komt, en als ze niet komt stimuleren we ze wel een beetje. Maar we gaan ze nooit opleggen omdat men emancipatie nu eenmaal niet kan opleggen.

Resumerend: als we weet hebben van misbruiken gaan we er natuurlijk tegen in en zullen wij hetzij via hulpverlening, hetzij via klacht, de misbruiken proberen tegen te gaan, dit niet alleen bij allochtone vrouwen of mannen, maar ook bij autochtonen.

Ik heb hier ook soms het gevoel dat men dé allochtone gemeenschap als één geheel beschouwt, want zoals dé Vlaming niet bestaat, zo bestaat dé allochtoon ook niet natuurlijk. Men heeft daar ook heel veel verschillen in.

Eén van de vaststellingen is dat als meisjes secundair onderwijs volgen zij het stukken beter doen dan de jongens uit hun zelfde gemeenschap. Dat was bij ons tot één generatie geleden niet anders. Vandaag is dat bij ons ondertussen vervlakt.

Dus dé allochtoon bestaat niet. Men moet daar met een gediversifieerde aanpak naartoe kijken en proberen daar met hen mee stappen te zetten, maar het zeker nooit in hun plaats proberen te doen.

Dank u.

De heer voorzitter

Ik maak toepassing van artikel 35 van het reglement en beschouw het artikel voldoende toegelicht, te meer daar ik vandaag zinnens ben de raad af te werken, hoe dan ook, en degenen die nog op dit onderwerp willen terugkomen bij de volgende twee punten eigenlijk opnieuw de gelegenheid hebben.

PUNT 17

INTERPELLATIE VAN DE HEER VEYS OVER HET DRAGEN VAN EEN HOOFDDOEK OF SLUIER IN HET PROVINCIAAL ONDERWIJS

PUNT 18

VOORSTEL VAN DE HEER VEYS:

'DE PROVINCIERAAD VAN OOST-VLAANDEREN ROEPT DE INRICHTENDE MACHT VAN HET PROVINCIAAL ONDERWIJS VAN OOST-VLAANDEREN OP OM HET DRAGEN VAN EEN BURKA, HOOFDDOEK OF EEN SLUIER ZOWEL VOOR LEERLINGEN, PERSONEELS ALS LEERKRACHTEN VAN HET PROVINCIAAL ONDERWIJS NIET LANGER TOE TE LATEN'

De heer Veys

Mijnheer de voorzitter, Geachte Collega's,

Jonge islamitische meisjes komen in steeds grotere aantallen naar school, gekleed met hoofddoeken en sluiers. Het betreft hier geen exclusief Vlaams fenomeen: ook in tal van andere Europese landen stelt men deze tendens vast. In verschillende landen heeft men om deze reden een verbod ingevoerd op het dragen van een hoofddoek in scholen of wordt de discussie desbetreffend gevoerd. In het seculiere Turkije is bijvoorbeeld het dragen van een hoofddoek op school reeds langer verboden, evenals in officiële functies, in openbare gebouwen en op het werk.

DEBATTEN

In Duitsland besliste het opperste gerechtshof, het Bundesverfassungsgericht, dat staten via een wetgevend initiatief leerkrachten kunnen verbieden hoofddoeken te dragen in staatsscholen. Verschillende Duitse deelstaatregeringen kondigden reeds aan ter zake een verbod te willen invoeren.

Ook in Nederland wordt het debat in alle hevigheid gevoerd en vinden we in de persoon van de Somalische Hirsi Ali – reeds verschillende keren vernoemd door collega Jansegers – een vurig pleitbezorger van een verbod van een hoofddoek op school. Ik raad trouwens de lezing van haar boekje 'De Zootjesfabriek' aan. Het was trouwens Hirsi Ali die hier in Gent namens de liberale club Noa Quiwitas de prijs voor de vrijheid kreeg van professor Boudewijn Bouckaert.

Hoofddoeken, keppels en kruisen zijn vanaf volgend schooljaar verboden in de Franse openbare scholen. De leerlingen mogen er alleen discrete symbolen dragen zoals een handje van Fatima, een davidster of een klein kruis. Symbolen waarmee een leerling wil opvallen om zijn religieuze identiteit uit te dragen, zullen niet meer toegestaan worden. De beslissing werd gisteren door een overgrote meerderheid van het Franse parlement genomen met de steun van de liberale regeringspartij UMP en de socialistische PS. De Franse president Jacques Chirac meent dat zo een verbod als tegengif dient voor het fanatisme en de aanhoudende ongelijkheid binnen de Franse samenleving. Hij merkt op dat een hoofddoek dragen een teken is van agressie en de integratie van moslimmeisjes tegenhoudt.

De discussie is echter breder. Het gaat om de integratie van vijf miljoen Franse moslims – 8 % van de bevolking - en de vrees voor een toenemende invloed van moslimfundamentalisme, dixiet het nummer van Klasse waar reeds gedeputeerde Verleyen naar verwezen heeft.

Een half jaar lang onderzocht de zogeheten Commissie-Stasi de toestand van de scheiding tussen kerk en staat in Frankrijk. Deze commissie kwam er na verscheidene incidenten met moslimmeisjes die van school werden gestuurd omdat ze er hun hoofddoek bleven dragen. De wet over de 'laïcité' - een woord waarvoor trouwens geen Arabisch of Perzisch equivalent bestaat - ondersteunt het principe dat opvallende religieuze symbolen geen plaats hebben in publieke gebouwen en dus ook niet in openbare scholen. Volgens de Franse president is "de seculiere openbare ruimte de hoeksteen van de Franse republiek". Verder wil hij het respect voor religieuze neutraliteit in de scholen blijven observeren.

Nog dichter bij huis sprak ook de minister van Onderwijs van de Franse Gemeenschap, Pierre Hazette, zich al uit voor een verbod op het dragen van een sluier op school.

Ik meen dat ook in Oost-Vlaanderen een dergelijk initiatief moet worden genomen. Door een verbod op het dragen van hoofddoeken op scholen zal de emancipatie en de assimilatie van allochtone meisjes - waarvoor ik verschillende collega's heb horen pleiten - worden versneld waardoor tevens het islamfundamentalisme kan worden teruggedrongen. Het huidige voorstel van raadsbesluit dat ik tevens bij dit punt zal behandelen wenst echter niet zover te gaan als het Franse, dat alle religieuze symbolen uit de scholen wenst te weren.

Het is uiteraard immers niet de bedoeling te willen raken aan de vrijheid van godsdienst.

Het is zinvol te benadrukken dat de vrijheid van godsdienst op een correcte wijze moet geïnterpreteerd en nageleefd worden, aangezien dit waardevolle begrip al te vaak misbruikt wordt door verdedigers van vrouwonvriendelijke zaken zoals sluiers en hoofddoeken.

Zoals de minister van Onderwijs van de Franstalige Gemeenschap antwoordt op de vraag of een verbod geen schending inhoudt van de vrijheid van godsdienst: "Het gebed is een verplichting, het dragen van een sluier is er geen".

Het is ook noodzakelijk er de aandacht op te vestigen dat dit voorstel van raadsbesluit geen onderscheid 'op basis van geloof' wil invoeren. De toegang tot de instellingen van het provinciaal onderwijs wordt immers geenszins geweigerd op basis van het geloof van personen, nu de islamitische leerling of onderwijzer perfect het gebouw kan betreden en de lessen kan volgen of bijwonen. Enkel wordt diegene geweerd die een sluier of hoofddoek draagt, omdat het een politiek symbool is van een politieke strekking die net de rechten en vrijheden van mensen in het gedrang brengt.

In België is er geen specifieke wetgeving. Belgische schoolhoofden en schoolbesturen beslissen autonoom of ze een islamitische hoofddoek toestaan of verbieden. VLD-minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael stelde in een vrije tribune "Elke dwang tot sluieren is onaanvaardbaar" voor om hoofddoeken en andere opvallende religieuze symbolen op openbare scholen te verbieden. Ook vertegenwoordigers van de overheid, zoals leerkrachten, zouden geen sluiers, keppeltjes of opvallende kruisbeelden mogen dragen. Dat zou indruisen tegen het principe van de scheiding van kerk en staat. Volgens VLD-minister Marleen Vanderpoorten, bevoegd voor Onderwijs en Vorming, is haar partij, de VLD, van mening dat de hoofddoek een verdere integratie in de weg kan staan. Over de motieven van de VLD, die op dit moment andere katten te geselen heeft zoals het stemrecht voor vreemdelingen, heb ik het raden.

Maar ook in het Oost-Vlaamse provinciaal onderwijs wordt door leerlingen vandaag de dag een sluier in het klaslokaal gedragen en dit uit religieuze overwegingen. Ik denk dat met de tussenkomst van collega Nele Jansegers duidelijk werd aangetoond wat onder deze sluier schuil gaat. Ik vraag me dan ook af in welke mate het dragen van een sluier uit religieuze overwegingen - en laten we wel wezen, Collega's, hier gaat het om het merendeel van de gevallen - in overeenstemming is met het opvoedingsproject dat hier altijd met veel verve wordt verdedigd. In welke mate staat dit symbool van verdrukking in overeenstemming met de eigen principes die door het provinciebestuur in de eigen beleidsverklaring worden gehuldigd?

Een andere kwestie is de veiligheid.

Ik herinner mij uit mijn schooltijd, en mijn schoolkameraad Stefaan Van Hecke zal zich dat ook nog herinneren ...

Gelach

... dat in het schoolreglement stond dat naast een verbod op het dragen van sportschoenen het ook verboden was om een hoofddekse in de klaslokalen te dragen. Niet dat we op onze jongensschool last hadden van gesluisde leerlingen, maar dit toont aan dat via een eenvoudige ingreep in het schoolreglement men deze zaak kan aanpakken. Ik denk alleen maar bijvoorbeeld aan bepaalde lessen praktijk of lichamelijke opvoeding waar het dragen van een hoofddoek de eigen veiligheid in het gedrang kan brengen. Het is trouwens zo dat een groot gedeelte van de communicatie tussen leraar en leerling non-verbaal is. Een chador of burka belemmert de communicatie. Tijdens het lesgeven kun je aan het gezicht van leerlingen zien of zij goed opletten, de stof begrijpen, of dat je nog een voorbeeld moet geven. Ik zie dat ook soms aan de collega's hier in de raad.

Tot mijn genoegen stel ik trouwens vast dat in de Provinciale Instelling voor Haartooi in Gent het dragen van een hoofddekse niet is toegelaten, dus voornoemd principe wordt reeds toegepast in de eigen provinciale onderwijsinstellingen.

Het dragen van een chador of de hidjaab staat gelijk met het dragen van een bruin of een rood hemd in de jaren dertig. Het is een teken van de verwerping van onze samenleving. Indien wij onze samenleving en onze waarden willen beschermen, moeten wij de hoofddoek verbieden en dit in onze eigen provinciale onderwijsinstellingen.

Concreet stel ik dan ook volgende vragen aan de bestendige deputatie:

- op welke wijze wordt in de provinciale onderwijsinstellingen opgetreden tegen het dragen van een hoofddoek of sluier door leerlingen, personeel en leerkrachten?
- kunnen provinciale ambtenaren tijdens het uitoefenen van hun opdracht een hoofddoek of sluier dragen?
- overweegt het provinciebestuur een verbod op het dragen van een hoofddoek of sluier in de onderwijsinstellingen?

Aansluitend wens ik dan ook volgend voorstel van raadsbesluit aan de leden van de raad voor te leggen: "De provincieraad van Oost-Vlaanderen roept de inrichtende macht van het provinciaal onderwijs van Oost-Vlaanderen op om het dragen van een burka, hoofddoek of een sluier zowel voor leerlingen, personeel als leerkrachten van het provinciaal onderwijs niet langer toe te laten."

Dank u.

DEBATTEN

De heer Lootens

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Laat ik eerst en vooral duidelijk stellen dat het Vlaams Blok wellicht het minst geschikt is als politieke formatie om dit soort interpellaties te houden. Nog los van de discussie over het democratisch karakter van deze partij, valt het immers op dat, zowel in stellingnames van mandatarissen als in algemene meningsuitingen, de grens met het racisme soms wordt benaderd, zoniet wordt overschreden. Dat uitgerekend de schijn wordt gewekt alsof deze interpellatie als kernpunt zou hebben het respect voor de onafhankelijkheid en de emancipatie van de moslimvrouwen, respectievelijk moslimmeisjes, is nogal surrealistisch. Mocht de materie niet zo ernstig zijn, het ware in feite lachwekkend. Maar goed, er is geïnterpelleerd en ik wil namens de sp.a zeer kort ons standpunt formuleren.

Eerst en vooral: de socialisten gaan wel uit van een volstrekt antiracistische overtuiging en antiracistische traditie. In de geschiedenis van onze beweging is dit duidelijk: de vlek van het racisme hebben wij altijd zoveel mogelijk bestreden.

Vervolgens: stellen dat de hoofddoek een kledingstuk is zonder meer, waarbij dus de vrijheid van het individu primeert, gaat niet. Iedereen die iets kent van de geschiedenis, de cultuur, de beleving van de godsdienst en van de eigen traditie, weet dat de hoofddoek van de vrouw, hoe dan ook, kan verbonden zijn met een gedachte aan onderwerping, inschakeling in clanverband, afwijzing van de moderne emancipatorische gedachten van de vrouw. Ik weet zeer goed dat dit in moslimkringen zelf, waar ook vele progressieven aanwezig zijn, wordt bediscussieerd, respectievelijk niet wordt aanvaard. Maar het is toch zo, vrees ik.

Het was niet voor niets dat Kemal Atatürk, reeds decennia geleden, dit soort uiterlijke tekenen – trouwens ook voor mannen – op een bepaald ogenblik ter discussie stelde, ja zelfs verbood, om de laïcisering en de modernisering van de Turkse maatschappij in de hand te werken. En niet zonder resultaat. Een symbool is vaak meer dan een symbool.

Er valt dus iets te zeggen voor het standpunt van Patrick Dewael, de federale minister van Binnenlandse Zaken. Trouwens, in Frankrijk heeft de president van de republiek een commissie gevormd, die zich zeer grondig heeft bezig gehouden met het probleem. Het was een commissie die pluriform, multicultureel was samengesteld. De intelligentie en de kracht van de debatten van de commissie bleek voor iedereen, toen het grootste gedeelte van de teksten in de pers, en in het bijzonder van de betere pers, zoals Le Monde, integraal trouwens, werd gepubliceerd.

Deze commissie kwam tot dezelfde conclusie: het dragen van de hoofddoek in scholen, in openbare ambten, in openbare dienst schaadt de gedachte van de scheiding van kerk en staat en moet worden verboden. Het is een té uitgesproken religieus symbool, met een té uitgesproken achtergrond. De bedenkingen van de commissie-Stasi in Frankrijk staan veraf, zijn veel hoogstaander ook, dan de motieven die hier kennelijk het Vlaams Blok drijven.

Het provinciaal onderwijs is trouwens gelukkig kleinschalig en overzichtelijk. De gedeputeerde zal in wijsheid beslissen wat het beste is, maar hij zal zich ook kunnen steunen op het debat dat in de Gentse gemeenteraad al heeft plaatsgegrepen en waar de schepen van Onderwijs, nieuw als hij is, een serene en rustig standpunt heeft ingenomen. Daarbij lag de eerbied voor iedere overtuiging centraal en daarbij was ook de gedachte aanwezig dat de instellingshoofden zo autonoom mogelijk moeten kunnen optreden.

In het debat bleek ook, met name door de tussenkomsten van mijn collega-fractie leider Tom Balthazar en onze partijgenoot professor Koen Raes, rechtsfilosoof, dat het beter is om heel deze materie, binnen de schaal van het stedelijk, respectievelijk het provinciaal onderwijs, niet tot de inzet van strijd en moeilijkheden te maken.

Een voorzichtige, serene, alle opvattingen respecterende houding werd daar aanbevolen en ik denk dat dit het beste is.

Ik zal eindigen waarmee ik begonnen ben: ik betwist de positieve intenties van het Vlaams Blok. Ik vrees sterk dat dit soort interpellaties er eerder op gericht zijn de strijd tussen culturen, godsdiensten en overtuigingen harder en scherper nog te maken. Dat is niet de juiste weg om onze Vlaamse samenleving en het provinciaal onderwijs verder in goede banen te leiden. Pluralisme, verdraagzaamheid, eerbied voor elkaars overtuiging zijn grote waarden. Natuurlijk is er ook de neutraliteit, het karakter van het officieel neutraal onderwijs dat ons provinciaal net moet blijven kenmerken. Daar ligt zeker een probleem met de materie van het dragen van de hoofddoek. Maar dat moet zoveel mogelijk opgelost worden buiten iedere polemiek en in sereen overleg. De instellingshoofden en de leerkrachten kunnen daar een bijzonder positieve rol in spelen. We rekenen op de hele deputatie en in het bijzonder op Ivan Verleyen om in deze geest te handelen. Daarbij hebben ze zeker geen lessen in verdraagzaamheid of anti-racisme van de interpellanten van vandaag nodig.

Dank u.

De heer Beke

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, Uiteraard is dit niet de plaats om hét grote hoofddoekendebat te voeren, maar het is goed toch een aantal beschouwingen te geven wanneer we het hebben over wat ons hier tot dit debat brengt, namelijk het provinciaal onderwijs.

Het debat over het dragen van hoofddoeken gaat ook veel verder dan ook alleen maar het dragen van dat hoofddeksel. Het gaat ook in de richting van welke vorm, op welke plaats en dergelijke meer. Ik dit verband wil ik twee voor ons toch algemene belangrijke uitgangspunten vooropstellen.

Het eerste principe dat wij huldigen is de neutraliteit die elke burger van de overheid verwacht. De overheidsinstellingen en hun vertegenwoordigers hebben de plicht om zich te allen tijde en in alle omstandigheden neutraal te gedragen tegenover de burger. Het ostentatief veruitwendigen van ideologische, filosofische, religieuze aanhankelijkheid is in hun hoofde wat dat betreft verwerpelijk. Dat geldt voor alle overheidsorganen, dus ook voor de openbare school.

In de tweede plaats stellen wij het principe voorop van de vrijheid van het individu. Vrijheid die te allen tijde moet gerespecteerd worden. Godsdienstvrijheid is daar een element van. En wie religieuze symbolen draagt mag in deze uiting van zijn persoonlijke beleving niet worden gehinderd tenzij daar evidente, maar meestal praktische redenen voor zijn. Die kunnen legio zijn. Dat kan zijn uit veiligheidsoverwegingen, bijvoorbeeld het dragen van helmen en andere zaken. Dat kan zijn omwille van hygiënische redenen, bijvoorbeeld in ziekenhuizen en dergelijke meer. Dus heel wat redenen kunnen dat beperken.

Het vrij dragen van religieuze symbolen kan evenmin een absoluut karakter hebben mocht blijken dat de dragers ervan in feite onder dwang handelen. Dwang die kan uitgaan van de familie, de sociale, culturele of religieuze omgeving.

In onze maatschappij, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, is een dergelijke dwang onaanvaardbaar, temeer omdat hij soms – en gelukkig op beperkte schaal – gepaard gaat met het miskennen van verworvenheden, zoals de gelijkheid van man en vrouw, die in onze open, verdraagzame samenleving eigen zijn en voor ons onaantastbaar zijn.

Het is dus goed dat de overheden in dergelijke gevallen en in de eerste plaats in de schoolomgeving adequaat optreden om de bescherming van de individuele rechten en vrijheden te garanderen. Daar willen wij trouwens ook niet laten aan raken.

In die zin is het gezegde van minister Dewael goed en moeten we daar ook verder op doorgaan.

Tot het bewijs van het tegendeel is men in het provinciebestuur, en met name in het Onderwijsdepartement, voldoende attent geweest en zijn er ook voldoende attente maatregelen - maar dat zullen we straks wel van de gedeputeerde horen - om in de dagdagelijkse praktijk te letten op de toepassing van de aangehaalde principes.

Deze politiek ombuigen tot een ongenueanceerd en niet-geargumenteed algemeen verbod op het dragen van hoofddoeken en sluiers in onze scholen zou volgens ons een stap te ver zijn. Zoals ik in het begin van mijn tussenkomst aangaf, mag het debat niet enkel over de hoofddoek zelf gaan.

DEBATTEN

Ten gronde, en dat weten wij allen maar al te goed, gaat het om het met elkaar leven, samen leven in een gediversifieerde maatschappij. Een samenleving waar niemand het recht heeft de minderheden te krenken, maar evenzeer niemand het recht heeft om onder de mom van traditie, groepsidentiteit en in het ergste geval op grond van fundamentalisme, de normen die voor ons onaantastbaar zijn geworden, te negeren.

In deze maatschappelijke discussie past onder meer het zoeken naar middelen en formules om een zo open mogelijke schoolomgeving te vrijwaren en in die zin het creëren van een gezond en goed forum om bij te dragen tot goede voorwaarden tot de emancipatiebevordering.

Hieromtrent zal trouwens het onderzoek dat door minister van Onderwijs, Marleen Vanderpoorten, is gebeurd en steunt op een brede raadpleging ook belangrijke elementen in die discussie aanbrengen.

Maar waar het de indieners van deze interpellatie eigenlijk om te doen is, is niet die brede discussie, is niet het creëren van een breed forum om na te denken over de fundamentele zaken van deze discussie, maar is het nodeloos aanwakkeren van onderscheid op basis van nationaliteit, ras en godsdienst.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, wat wij beogen is het streven naar een evenwichtige oplossing in een inderdaad complex en emotioneel debat.

Het ene is demagogie, het andere is beleid en de VLD staat in deze voor een verantwoord beleid.

Dank u.

De heer Liebaut

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik heb 32 jaar les gegeven aan de grootste technische school voor meisjes van de arrondissementen Sint-Niklaas en Dendermonde, een school met meer dan 1 000 leerlingen, maar ik heb vastgesteld dat van het moment dat daar allochtone leerlingen aankwamen de schooldirectie onmiddellijk heeft beslist dat het dragen van een hoofddoek niet toegelaten was. Dat heeft nooit problemen gesteld. U zou dus van mij verwachten dat ik het standpunt van het Blok compleet deel gezien mijn verleden.

Maar als ik het Blok bezig hoor, en vooral onze vriend Tanguy Veys, moet ik eerlijk zeggen dat het bloed verkruipt.

Het is ongelooflijk dat men zich vanuit het Vlaams Blok beroept op het Franse voorbeeld om naar België te verwijzen, naar Vlaanderen te verwijzen hoe men het hier zou moeten aanpakken.

Als ik het Blok zich hoor beroepen op de goeroe, namelijk die Nederlandse schrijfster van allochtone afkomst - die een zeer libertijnse dame is en zeer libertijnse geschriften publiceert, en het Blok, de partij van Andrea Colen, die zich beroept op een dergelijk geschrift en op een dergelijke publicatie - moet ik eerlijk zeggen dat ik er gewoon niets meer van begrijp.

Is dat een totaal nieuwe koers van het Vlaams Blok? Is dat echt zo?

Ik begrijp er niets van.

En als ik nog maar zou vermoeden, Mijnheer de Voorzitter, dat ze echt de bedoeling hebben om met hun voorstel bij te dragen tot de emancipatie van de Turkse en Marokkaanse vrouwen – want zo stellen ze dat voor – en als men de gruwelijk schijnheilige discours van onze vriend Tanguy Veys hoort dat men uiteindelijk voorstander zou zijn van de emancipatie van de allochtone vrouwen, van hun integratie, want emancipatie betekent integratie, dan is dat ongehoord.

Ik denk dat het gedeputeerde Van Der Meiren was – wie zou het anders zijn – die ooit een keer een lange lijst van citaten uit blokgeschriften heeft voorgelezen. Dat waren citaten gewijd aan Blokstandpunten in verband met de vrouw.

Is dat ondertussen allemaal achterhaald?

Het waren Blokstandpunten die afschuwelijk waren en die tot en met vandaag bij mijn weten niet teruggetrokken zijn, nooit tegengesproken zijn.

Mijnheer de Voorzitter, CD&V is voorstander van emancipatie van alle vrouwen. En dat men toch ook alstublieft niet schijnheilig doet over het geweld in de gezinnen door de onderdrukking te leggen bij de allochtonen. De cijfers spreken boekdelen hoe dat ook bij de puur Vlaamse gezinnen partnergeweld, onderdrukking van de vrouw en alle mogelijke discriminatie of zware maatregelen bestaan. Stel het niet voor alsof het alleen maar bij vrouwen van allochtone afkomst zou zijn.

Wij zijn voorstander van emancipatie en integratie, Mijnheer de Voorzitter, hier in Vlaanderen, van deze autochtone en allochtone vrouwen.

Wij zijn niet alleen voorstander van emancipatie en integratie. Het is in de realiteit geen echt probleem. Het is een grote Vlaamse filosoof die ooit gezegd heeft dat het probleem maar moet opgelost worden als het zich stelt.

Uiteindelijk stelt het zich niet in het provinciaal onderwijs. Het stelt zich niet in de meeste Gentse scholen. Het stelt zich bijna nergens in Oost-Vlaanderen. En als het probleem van agressie zich stelt tussen leerlingen in gevolge hun hoofddoek, dan treden de schooldirecties op. Dat doen ze bij mijn weten altijd. Waarom zouden wij daar speciale maatregelen moeten voor treffen?

Trouwens, wat de betuttelende overheid betreft.

Mijnheer de Voorzitter, de Griekse kolonels, rechts, uiterst rechts, verboden de minirokken en tsaar Peter De Grote verbood zelfs het dragen van baarden, want dat was niet emancipatoir. Dat was in feite een teken van Russische achterlijkheid in zijn ogen.

Er is een lange lijst te maken en een mooie geschiedenis te schrijven van ingrepen van de overheid op vestimentaire zaken. Denk maar aan de jaren '30, enz., het verbieden van bepaalde sterren.

Het is niet de taak van de publieke overheid om de mensen vestimentair te emanciperen. Werkelijke emancipatie is geestelijke emancipatie, intellectuele emancipatie. Daar moet aan gewerkt worden in ons onderwijs en men doet dat ook trouwens.

Mijnheer de Voorzitter, dit is een pleidooi voor tolerantie binnen onze scholen, binnen Oost-Vlaanderen.

Niet die scherpstrijperij van het Vlaams Blok.

Vandaar mijn voorstel om dit voorstel te verwerpen. Wij zullen dat als CD&V zeker doen. Laat het aan de schooldirecties over om in alle wijsheid te beslissen of het mag, kan en wanneer, enz.

Dank u.

De heer voorzitter

Ik zou aan de raad een verzoenend voorstel willen doen voor de regeling van onze werkzaamheden.

Alvorens ik het woord geef aan mevrouw Van Grembergen, heel kort en alvorens gedeputeerde Verleyen allicht ook bondig zal antwoorden en we dan zullen stemmen over het voorstel, dat ik dan, zie artikel 35, voldoende toegelicht acht. U krijgt desgevallend nog een laatste woord. Dat staat de geest van het reglement u toe, wil ik de raad het volgende meedelen: ik stel dan voor om punt 19 nog te behandelen - het is maar een kort punt allicht – alsook, gelet op de dringendheid, politiek, de punten 22 en 23 in verband met de splitsingsproblematiek, nu we toch in een pre-electorale periode, enz. zijn. Maar ik zou willen vragen of mijnheer Stevenhuydens en mijnheer Joris bereid zouden zijn om bij voorrang in de volgende vergadering het woord te krijgen op de punten 20 en 21.

Ik zie dat er instemming is. Dat zal onze geesten al een beetje verfrissen.

Er zijn ook nog twee punten, waar ik beroep doe op het plichtsbewust zijn van de raadsleden, in de geheime zitting die, voor de goede werking van de provinciale instelling, moeten kunnen gestemd worden.

Mevrouw Van Grembergen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Verdergaand op mijn vorige tussenkomst wil ik vragen om dit echt ruimer te zien dan de hoofddoek alleen. Ik heb de indruk dat de interpellant dat heel eng ziet en het wat banaal in het belachelijke trekt.

Als democratische partij sla ik vrijheid van meningsuiting hoog in het vaandel en het uiten van een mening dwingt bij mij respect af. En ik heb nooit, maar ook nooit toen ik naar school ging een verbod gekregen omdat er op mijn boekentas, of ik weet niet op wat, een sticker stond van 'België barst', 'Ik ben een republikein', enz. Ik heb daar nooit een opmerking op gekregen.

Iets anders is – en daar kan ik wel volledig in tegemoet komen – dat men geen piercings, enz. toelaat, maar dat kan dan gewoon in het algemeen reglement opgenomen worden en dat zijn dan een aantal regels waaraan iedere scholier zich moet houden.

DEBATTEN

Sommigen beschouwen de sluier als een teken van onafhankelijkheid, van vrijheid en van het aantonen zoals ze zijn. Anderen beschouwen de sluier als een onderdrukking. Maar daarover bestaat geen algemene eensgezindheid. En, aansluitend op de vorige discussie, vind ik dat dit moet besproken worden door de vrouwenvereniging van daar zelf en dat wij hen daarin enkel kunnen ondersteunen.

In overheidsfuncties anderzijds meent Spirit dat het niet kan dat er een hoofddoek wordt gedragen, maar scholen moeten daar zelf kunnen over oordelen. Als er in scholen de hoofddoek wordt gedragen, en dat zal dan maar door enkele gebeuren, waarom moeten wij het dan aan banden leggen? Waarom moeten wij een probleem creëren waar er geen problemen zijn?

En zoals ik daarnet al gezegd heb: indien er een probleem is kunnen ze dit opnemen in hun eigen reglement.

Als Spirit kan ik dus deze motie niet goedkeuren.
Dank u.

Mevrouw Jansegers

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Ik wou nog even kort repliceren.

Informatie over de vluchthuizen heb ik gezocht via Internet. Ik kwam daarbij terecht op een website van het CGSO. Ik zal die prints bezorgen aan de deputatie en aan mevrouw Van der haeghen. Misschien moet er dan toch eens contact opgenomen worden, want die zijn daar niet vermeld.

Ik wou ook opmerken dat de identiteit van de interpellant blijkbaar van hogere orde is dan de inhoud. Ik wacht dan toch graag op een initiatief van iemand van de andere fracties om deze problematiek eens aan te kaarten. Ik heb de indruk dat dit zeer weinig gebeurt.

Ik heb er ook een beetje problemen mee dat men het wil laten voorkomen alsof ik ervoor pleit dat wij aan de mensen zouden moeten zeggen wat ze moeten denken, wat ze zouden moeten voelen. Ik heb in mijn interpellatie uitdrukkelijk gesteld dat de emancipatie waarschijnlijk van binnenuit zal moeten plaatsvinden en ik heb mijn interpellatie dan ook gebaseerd op getuigenissen en op geschriften van mensen die uit eigen ervaring spreken.

Ik begrijp dan ook de kritiek niet altijd goed.

Het was niet de bedoeling om één religie te viseren. En als er boeken en artikels in de kranten verschijnen van joodse of christelijke vrouwen die te maken hebben met erewraak, met besnijdenis, met genetale verminking, met voortdurende mishandelingen die extreme vormen aannemen, zal ik daar ook graag over tussenkomen. Geen probleem.

Het minimaliseren van die zaken door te wijzen op de situatie van zovele jaren terug en door te wijzen op de onvoltooidheid van de emancipatie in onze samenleving brengt volgens mij geen soelaas voor degenen die er vandaag wel onder lijden.

En, Mevrouw Van Grembergen, als u denkt dat wij ons niet moeten moeien met de emancipatie van moslimvrouwen, denk ik dat het weinig zin heeft om bijvoorbeeld petities van Amnesty International te gaan tekenen wanneer die de steniging van vrouwen omwille van overspel of zwangerschap zonder huwelijk proberen te voorkomen in andere landen, want dit houdt evenzeer een waarde-oordeel in.

Ik wil er alleen op wijzen dat we het geweld dat voorkomt in die cultuur en waarover voldoende getuigenissen bestaan niet zomaar naast ons mogen neerleggen en dat we het zeker niet mogen minimaliseren.

Dank u.

De heer gedeputeerde Verleyen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik heb heel wat gelezen naar aanleiding van deze interpellatie. Een collega heeft mij zelfs Kerk en Leven bezorgd en ik heb met zeer veel interesse die lectruur doorgenomen, met mooie standpunten, dacht ik, die eigenlijk zeer nauw aanleunen bij waar ik zou willen voor pleiten, met name: een stuk gezond verstand in het uiteindelijk besluiten tot een bepaalde houding rond deze problematiek.

Zeer veel is al gezegd geweest, Mijnheer de Voorzitter. Ik ga dus niet in herhaling vervallen. De meeste dingen die ik had voorbereid, ga ik niet herhalen. Zowel in de tussenkomst van de collega's Lootens als Beke als Liebaut zitten een aantal gelijklopende zaken. Als men daar de grootste gemene deler van neemt, hebt u ook wat ik omtrent die dingen had willen zeggen.

De principiële stelling zou men, kort samengevat, als volgt kunnen formuleren, namelijk dat men als overheid inderdaad de plicht tot neutraliteit heeft en dat het daar niet nodig is dat men godsdienstige of politieke, enz. symbolen gaat dragen waardoor men zich eigenlijk vanuit die neutraliteit een stuk beweegt in één of andere richting.

Maar er is ook de dualiteit die in de verschillende tussenkomsten zit, namelijk dat naast die te verdedigen principiële houding men eigenlijk rekening moet houden met de realiteit, met een stuk redelijkheid en dat het gezond verstand pleit om een genuanceerd standpunt in te nemen.

Daarbij ga ik uit van wat een stuk het credo is van ons provinciaal onderwijs, en van alle officieel onderwijs, dat het neutraal moet zijn en dat het zich afzet tegen elke discriminatie op het vlak van ras, geslacht, godsdienst en democratische politieke of filosofische overtuiging.

Van daaruit hebben wij binnen het provinciaal onderwijs het dragen van die hoofddoek bekeken.

Ik vind het nogal cynisch dat de allochtone gemeenschap wordt aangepakt op dit probleem terwijl er zoveel andere veel ernstiger problemen zijn - zeg maar huisvesting, onderwijs, tewerkstelling - die aan de basis liggen van een stuk uitblijven van integratie van die allochtone gemeenschap in onze Westerse cultuur.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij dan als het ware een aantal vragen gesteld die allicht voor een groot stuk ook aan bod gekomen zijn.

Ik zal ze kort overlopen.

Waarom dragen sommige moslimmeisjes en -vrouwen een hoofddoek en waarom doen anderen dat niet?

Volgens de traditionele interpretatie van de islam moeten vrouwen hun hoofd bedekken. Maar ik heb uit Kerk en Leven geleerd dat de drie monotheïstische godsdiensten eigenlijk allemaal diezelfde houding aannemen. Dus onze voorzitter zou allicht met zijn verleden kunnen verwijzen naar de eerste Korinthische brief. Ik heb daarin vernomen dat dit daar inderdaad onder andere werd gesteld. Dus vanuit alle godsdiensten werd het een stuk in het verleden aangereikt.

Als men nu typisch naar de islam kijkt, is het zo dat de Koran zegt dat geen enkele moslim iemand anders kan verplichten een hoofddoek te dragen en dus moet elk individu voor zich besluiten of deze het dat al dan niet wenst te doen.

Uiteraard wordt men dan onmiddellijk geconfronteerd met de vraag: wat doet u dan wanneer het vermoeden ontstaat dat jonge meisjes verplicht worden om die hoofddoek te dragen, zich op die manier gaan manifesteren, zich gaan afzetten van de omgeving waarin ze dagdagelijks eigenlijk leven?

Het is ongetwijfeld zo dat het voor een stuk gebeurt. Alleen is het, denk ik, onmogelijk om zoiets aan te tonen, zoiets te bewijzen.

Dat neemt niet weg dat aan de andere kant wij vanuit de inrichtende macht zeer duidelijk stellen dat wij niet kunnen aanvaarden dat vanuit de omgeving, laat staan vanuit een fundamentalistische context eigenlijk, meisjes, schoolmeisjes zouden verplicht worden om die hoofddoek te gaan dragen.

Verplichten is een vorm van onderdrukking en dat kunnen we niet aanvaarden.

Maar verbieden is ook een vorm van onvrijheid.

Wij houden met de twee stellingen rekening.

DEBATTEN

Moeten officiële scholen dan niet neutraal zijn?

Natuurlijk moet dat zo zijn. De school en het onderwijzend personeel moeten de neutraliteit garanderen, maar de leerling mag zijn of haar individuele kenmerken behouden zolang dit niet botst met het leerplan of met de goede werking van de school. De leerkrachten zelf echter moeten die neutraliteit in de volle 100 % naar hun leerlingen toe blijven bewaren.

Vandaar dat ik zou opteren om tegen leerkrachten te zeggen: "Neen, geen hoofddoek, geen sluier of wat dan ook."

Verliest een school haar neutraliteit niet als ze de hoofddoek toelaat?

Ook daar zou ik negatief op antwoorden.

Neutraliteit betekent niet dat iedereen zich op dezelfde manier, op hetzelfde stramien moet gaan gedragen. Neutraliteit betekent volgens ons dat iedereen terecht kan omdat iedereen op dezelfde manier wordt behandeld. Een neutrale school is een pluralistische school en neutraliteit betekent niet dat we verschillen moeten uitschakelen en allemaal eenheidsworst moeten worden. Neutraliteit betekent een positieve neutraliteit voor ons met respect voor verschillen. 'Duizend bloemen laten bloeien', zou ik zo zeggen, 'en die met evenveel liefde koesteren.'

Wat nu onze scholen betreft, Mijnheer de Voorzitter, en het is hier al aan bod gekomen, is er eigenlijk geen probleem rond de hoofddoek.

Dat geldt al alleen vanuit de wet van de grote getallen omdat de meeste van onze scholen uitsluitend jongens hebben, of hoofdzakelijk jongens hebben. Een groot aantal scholen zelfs voor de volle 100 % en uiteraard zijn wij daar niet geconfronteerd met het probleem.

In Gent zelf hebben wij wel een paar scholen waar meisjes een hoofddoek dragen. In het PHTI zijn dat zes leerlingen die meestal met een hoofddoek op de school verschijnen en in de Middenschool zijn er dat 10 tot 15.

Wij schieten dus als het ware met een kanon naar een vlieg in dit geval en ik ben niet zinnens dat te doen.

Mijnheer de Voorzitter, ik kom tot mijn besluit.

Voor alle duidelijkheid: het al dan niet dragen van een hoofddoek is een individuele keuze. Dat betekent dat een verbod op de hoofddoek voor ons niet kan, maar dat ook het verplichten van een hoofddoek door familie en gemeenschap uit den boze is.

Het volledig verbieden van de hoofddoek in scholen is voor ons dus geen optie. De neutraliteit van een school betekent niet dat elke leerling neutraal of kleurloos moet zijn.

Uiteraard moet een school kunnen optreden tegen extremen. Een hoofddoek moet kunnen, maar wanneer een leerlinge van kop tot teen gesluierd is of zich in een Afghaanse burka hult, moet de school dit kunnen verbieden. Hiervoor zijn geen nieuwe wetten of absolute verboden nodig. De interpellant heeft zelf gezegd – en het is trouwens in andere scholen ook het geval – dat bijvoorbeeld in het PIHS het dragen van de hoofddoek uit de aard van dit onderwijs - haartooi, haarverzorging – eigenlijk niet is toegelaten. We hebben daar nooit problemen mee gehad.

Het verbieden van de hoofddoek zou ook zijn doel voorbij schieten en de extremistische moslims worden alleen maar gesterkt in hun groot gelijk terwijl de gematigden zich gevisieerd gaan voelen.

Het zou wel eens kunnen dat men daarmee het debat voor moslimscholen op tafel gooit en dat men op vrij korte termijn een reactie zou krijgen die niemand wenst, tenzij degenen die hopen van daaruit wol of garen te spinnen.

Mijnheer de Voorzitter, ik zou dan ook vragen aan de raad om het voorstel van mijnheer Veys niet te stemmen.

Dank u.

De heer Veys

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Een aantal korte reacties op de tussenkomsten van verschillende collega's en in het bijzonder het antwoord van gedeputeerde Verleyen.

Ik wil enkele collega's hier een aantal visionaire talenten toedichten.

Men verwijt ons dat wij van plan zijn culturen tegen elkaar op te zetten. Men hoort woorden die nooit gevallen zijn zoals ras, afkomst, nationaliteit ... Ik wil u gerust mijn tussenkomst bezorgen: dergelijke woorden heb ik in mijn tussenkomst niet gebruikt.

Wat de opmerking omtrent de schijnheiligheid van mijn tussenkomst betreft: als men weet dat die opmerking komt van iemand van CD&V, ja ...

Wat emancipatie betreft, een pleidooi voor emancipatie, stel ik de collega voor om toch eens de brochure van het Vlaams Blok, die reeds een aantal jaren oud is, omtrent de vreemdelingenproblematiek door te nemen – ik wil die gerust ter lezing aanbieden aan geïnteresseerde collega's – waarin een duidelijk pleidooi staat voor integratie, waarin wij duidelijk pleiten voor integratie van de hier aanwezige vreemdelingen.

De tussenkomst van gedeputeerde Verleyen inzake de neutraliteit verwijst naar 'Laat duizend bloemen bloeien'. Ik denk dat het een slechte referentie is, want het komt van Mao en dat was ook geen toonbeeld van verdraagzaamheid.

U verwijst tevens dat u wel wenst op te treden indien blijkt dat er een verplichting is tot het dragen van die hoofddoek, maar concreet vind ik daar niets over terug.

Tot slot wil ik toch nog even de context schetsen.

Ik heb verwezen naar een opiniestuk van Patrick Dewael die ineens een ballonnetje oplaait van 'laten we de hoofddoek verbieden.'

Het lijkt mij dan ook logisch dat in deze provincieraad wordt gepeild naar de problematiek. Vandaar mijn vragen aan de deputatie. Er wordt dan ook een standpunt ter zake gevraagd. Wij zullen zien of het een ballonnetje was of veeleer een verkiezingsstunt of een afleidingsmanoeuvre, gelet op de politieke actualiteiten.

Dank u.

De heer gedeputeerde Verleyen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik had graag één minuut gekregen om de interpellant te zeggen dat in iedere mens wel iets goeds schuilt, zelfs in Mao.

Dank u.

De heer voorzitter

Het was wel een slechte bloemist.

Gelach

De heer gedeputeerde Verleyen

Ik heb nog één vraagje. Hij moet mij straks maar antwoorden, eventueel in de bar. Ik heb gehoord van de interpellant dat hij geen sportschoenen mocht dragen, maar moest hij misschien een das dragen?

De heer voorzitter

We kunnen het misschien aan meester Van Hecke vragen. Ze waren immers bondgenoten als ik mijnheer Veys goed versta.

Gelach

DEBATTEN

Om het debat niet verder te laten ontsporen en los van de kwaliteiten als bloemkweker van Mao Tse-tung, maar het is een mooi citaat 'laat duizend bloemen bloeien', de stand van het debat bepalend, zoals Maria Rosseels, Mijnheer de Fractie leider Liebaut, iets verschrikkelijks heeft gezegd over de Heilige Paulus. Maar dat zal ik u seffens ook in de bar zeggen. Nu niet.

Stemming

PUNT 19

PROVINCIERAAD – TOEKENNING ERETITEL BOTTEQUIN-DE MEYER: MACHTIGING TOT HET DRAGEN VAN DE TITEL VAN EREPROVINCIERAADSLID

Stemming

PUNT 20

INTERPELLATIE VAN DE HEER STEVENHEYDENS OVER DE DOELSTELLING IN DE ALGEMENE BELËDSNOTA PROVINCIEBEGROTING 2004 OVER HET VERLAGEN VAN DE DREMPEL TOT HET JEUGDWERK VOOR KINDEREN EN JONGEREN MET EEN HANDICAP EN VOOR MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE JONGEREN

PUNT 21

INTERPELLATIE VAN DE HEER JORIS OVER DE SAMENWERKING VAN DE PROVINCIE MET DE ORGANISATIE SCHOLEN ZONDER RACISME

De heer voorzitter

Ik ben de heren Stevenheydens en Joris dankbaar dat zij de punten 20 en 21 - twee interpellaties die op zichzelf natuurlijk ook zeer interessant zijn - naar de volgende raad willen verschuiven. De punten worden bij prioriteit op de agenda geplaatst.

PUNT 22

VOORSTEL VAN DE HEER STEVENHEYDENS OM DE EIS TE ONDERSTEUNEN TOT SPLITSING VAN HET KIESARRONDISSEMENT BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE

PUNT 23

MOTIE, INGEDIEND NAMENS DE ZES GEDEPUTEERDEN, AANGAANDE DE SPLITSING VAN HET KIESARRONDISSEMENT BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE

De heer voorzitter

De punten 22 en 23.

U kent de voorgeschiedenis van het geheel van het voorstel van mijnheer Stevenheydens die de verdienste heeft gehad dit aan te kaarten.

Niet de deputatie, maar de zes gedeputeerden hebben een motie ingediend aangaande de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en het gerechtelijk arrondissement Brussel. Eigenlijk gaat het nog verder dan het oorspronkelijke voorstel.

De heer Stevenheydens

Voorzitter,

Om aan te vullen, dit gaat niet verder dan mijn voorstel. Het komt volledig, voor 200%, tegemoet aan mijn voorstel. Ik denk dat er weinig raadsleden zo opgetogen kunnen zijn ... Als men een punt op de agenda plaatst, na enige discussie, maar daar wil ik niet over uitweiden, men krijgt dan de agenda en men ziet eigenlijk het antwoord al op het voorstel. Dan moet men nog weinig toelichten.

Ik moet hier eigenlijk geen stemming meer vragen want uiteindelijk heeft de deputatie - en ik hoop natuurlijk dat de raad het voorstel van de zes gedeputeerden gaat volgen - al geantwoord op mijn voorstel door zelf een motie aan de agenda te plaatsen. Want ik kan heel mijn toelichting niet voorlezen. Maar ik wil wel het voorstel kort en bondig maken: namens de provincieraad van Oost-Vlaanderen wordt een schrijven, een schrijven is dus een motie overgemaakt aan de Vlaamse ...

De heer voorzitter

Nee, een schrijven is geen motie. Het voorstel van de zes gedeputeerden is een motie. Daarom zei ik dat het verderging. Trouwens, Mijnheer Stevenheydens, ik vind dat u het nu misschien hoffelijkheidshalve hierbij kan laten. Uw fractieleider, de eerste gedeputeerde, mijnheer Vercamer en een aantal andere mensen die in de eerste commissie waren, hebben uiteindelijk samen beraadslaagd en zoals mijnheer Lootens in de eerste commissie aanstipte moet hier het Vlaamse belang doorwegen.

Ik zou u dus voorstellen dat wij ons nu even rond de motie van de gedeputeerden scharen. Waarom niet van de deputatie? Omdat ze de tijd niet gehad hebben om in beraadslaging te gaan met de heer Gouverneur Voorzitter. Het is dus een politiek voorstel van de zes leden van de deputatie, die ook collega's zijn van ons in de provincieraad. Dat is de situatie. Dringt u nog aan?

De heer Stevenheydens

Ja, ik zou toch willen volledig ... Ik had ook een heel dossiertje aangelegd met een schrijven van de burgemeesters van de 28 gemeenten ...

De heer voorzitter

Willen we het punt uitstellen?

De heer Stevenheydens

Neen. Voorzitter, wij willen het helemaal niet uitstellen, maar ik wil het even kort afmaken. Ik had dus eigenlijk ook een voorbeeld van een motie meegebracht die ook door die 28 gemeenten aan alle gemeenten in Vlaanderen is toegezonden. Ik stel tot mijn tevredenheid vast dat de tekst die de zes gedeputeerden indienen, deze tekst is. Dat was ook mijn bedoeling vandaag, dus ik ben een tevreden man. Ik stel voor dat iemand van de deputatie het woord neemt.
Dank u.

De heer voorzitter

Ik zal de kroon niet ontbloten als ik zeg dat uw fractieleider mij gezegd heeft: "Het gaat voor mij niet om het profileren van een politieke groep, maar om het Vlaamse belang." En ik mag dan toch even zeggen - ik heb het aan de fractieleider ook gezegd - dat ik daar appreciatie voor had. Mijnheer de eerste gedeputeerde.

DEBATTEN

De heer gedeputeerde De Buck

Mijnheer de Voorzitter,

Ik zal trachten even kort te zijn als mijnheer Stevenheydens. Alles is eigenlijk begonnen in juni 2003 met een initiatief van de Staten-Generaal van de burgemeesters van Vlaams-Brabant. Deze zijn dan uiteindelijk op 10 oktober voor een tweede maal bijeengekomen in een Staten-Generaal in Overijse. Dit heeft geresulteerd in een motie: motie 113. U zal ongetwijfeld ook gelezen hebben in de verslagen van de provincieraad van Vlaams-Brabant dat deze motie gestemd is in de Vlaams-Brabantse provincieraad op 4 november 2003. De Vlaamse Raad heeft dan op 10 december 2003 unaniem dezelfde tekst overgenomen in de vorm van een resolutie. Ik stel nu, namens mijn collega's van de deputatie en mijzelf, voor om deze tekst integraal - ook met de beschouwingen, zoals ze gesteld zijn in de Vlaamse Raad - over te nemen en dat we unaniem zouden komen tot een motie in verband met de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde en van gerechtelijk arrondissement Brussel. Tot zover, Voorzitter.

Dank u.

De heer voorzitter

Mijnheer Stevenheydens, ik ga ervan uit, dat u akkoord gaat dat er niet gestemd wordt op uw voorstel maar dat men zich verenigt op de stemming over de motie ingediend namens de zes gedeputeerden aangaande de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Stemming

BESLOTEN ZITTING

EINDE VAN DE ZITTING